

REPUBLIKA SLOVENIJA

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR

INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PROMET, ENERGETIKO IN PROSTOR

Vožarski pot 12, 1000 Ljubljana

POROČILO O DELU 2013

marec, 2014

KAZALO

1	UVOD	1
2	ORGANIZACIJA IN KADRI	1
2.1	ORGANIZIRANOST.....	1
2.2	KADROVSKA STRUKTURA.....	2
3	FINANČNO POROČILO	2
4	SLUŽBA ZA SKUPNE IN PRAVNE ZADEVE	4
4.1	POSTOPKI JAVNIH NAROČIL.....	5
4.2	IZTERJAVE GLOB, SODNIH TAKS IN STROŠKOV IZVRŠB.....	5
4.3	DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA.....	6
4.4	NADZORI INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR.....	6
4.5	DRŽAVNO PRAVOBRANILSTVO RS.....	7
5	INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET	8
5.1	PRISTOJNOST IN ZAKONODAJA.....	8
5.2	INŠPEKCIJSKI NADZOR.....	8
5.2.1	Nadzor prevozov v cestnem prometu.....	9
5.2.2	Nadzor »socialne zakonodaje«.....	9
5.2.3	Nadzor nad prevozi nevarnega blaga v cestnem prometu.....	9
5.2.4	Nadzor na področju motornih vozil.....	9
5.2.5	Nadzor na področju voznikov.....	10
5.3	PREKRŠKOVNI POSTOPEK.....	10
5.4	AKCIJE V LETU 2013.....	11
5.5	OSTALE AKTIVNOSTI.....	11
5.5.1	Mednarodno sodelovanje.....	11
5.5.2	Priprava poročil.....	12
5.5.3	Druge obveznosti.....	12
6	INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA	13
6.1	PODROČJE CEST.....	13
6.1.1	Pristojnosti in zakonodaja.....	13
6.1.2	Inšpekcijski nadzor.....	14
6.1.3	Prekrškovni postopek.....	16
6.2	PODROČJE ŽELEZNIŠKEGA PROMETA.....	17
6.2.1	Pristojnosti in zakonodaja.....	17
6.2.2	Inšpekcijski postopek.....	18
6.2.3	Prekrškovni postopek.....	20
6.3	PODROČJE ŽIČNIŠKIH NAPRAV IN SMUČIŠČ.....	21
6.3.1	Pristojnosti in zakonodaja.....	21
6.3.2	Inšpekcijski nadzor.....	21
6.3.3	Prekrškovni postopek.....	23
7	INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO	25
7.1	PODROČJE ELEKTROENERGETIKE.....	25
7.1.1	Pristojnost in zakonodaja.....	25
7.1.2	Inšpekcijski nadzor.....	26
7.1.3	Zaključek.....	28
7.1.4	Akcije v letu 2013.....	28
7.1.5	Prekrškovni postopek.....	29
7.2	PODROČJE STROJNE ENERGETIKE.....	30
7.2.1	Pristojnost in zakonodaja.....	30
7.2.2	Inšpekcijski nadzor.....	31
7.2.3	Zaključek.....	33
7.2.4	Akcije v letu 2013.....	34
7.2.5	Prekrškovni postopek.....	34
7.3	PODROČJE RUDARSTVA.....	34
7.3.1	Pristojnost in zakonodaja.....	35
7.3.2	Inšpekcijski nadzor.....	36

7.3.3	Zaključek	38
7.3.4	Akcije v letu 2013	38
7.3.5	Prekrškovni postopek	39
7.4	OSTALO DELO	39
8	GRADBENA, GEODETSKA IN STANOVANJSKA INŠPEKCIJA.....	40
8.1	PODROČJE GRADNJE	40
8.1.1	Pristojnost in zakonodaja	40
8.1.2	Inšpekcijski nadzor	41
8.1.3	Prekrškovni postopek	42
8.1.4	Akcije v letu 2013	43
8.1.5	Ostale naloge	45
8.2	PODROČJE GEODETSKE DEJAVNOSTI	48
8.2.1	Pristojnost in zakonodaja	48
8.2.2	Inšpekcijski postopek.....	48
8.2.3	Prekrškovni postopek	49
8.3	PODROČJE STANOVANJ.....	50
8.3.1	Pristojnost in zakonodaja	50
8.3.2	Inšpekcijski postopek.....	51
8.3.3	Prekrškovni postopek	52
8.3.4	Ostale aktivnosti in naloge	52

1 UVOD

Inšpektorat RS za promet, energetiko in prostor (v nadaljevanju Inšpektorat) je bil ustanovljen v skladu z Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 17/2012), in sicer kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo in prostor.

Inšpektorji Inšpektorata opravljajo naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem predpisov na področjih železniškega prometa, cestnega prometa in prometne infrastrukture za vse vrste prometa. Poleg tega Inšpektorat izvaja nadzor na področju žičniških naprav in varnosti na smučiščih, naloge inšpekcijskega nadzora nad izvajanjem določb zakona o varnosti cestnega prometa in predpisov, izdanih na njegovi podlagi, povezanih z delom subjektov, ki usposabljujejo kandidate za voznike motornih vozil, izvajajo programe za voznike začetnike, izvajajo programe usposabljanja in dodatnega usposabljanja za učitelje vožnje, učitelje predpisov in strokovne vodje avtošol, opravljajo registracijo motornih in priklopnih vozil ter tehnične preglede motornih in priklopnih vozil. V okviru prostorskega dela Inšpektorata inšpektorji izvajajo nadzor nad izvrševanjem predpisov in splošnih aktov s področja urejanja prostora in naselij, graditve objektov in izvedbo gradbenih konstrukcij, izpolnjevanje bistvenih zahtev za objekte, stanovanjske zadeve in geodetske dejavnosti. S področja energetike in rudarstva inšpektorji izvajajo nadzor nad izvrševanjem predpisov in splošnih aktov, ki urejajo elektroenergetiko in termoeenergetiko, nadzor nad premično tlačno opremo in opremo pod tlakom v prometu in uporabi, nadzor nad učinkovito rabo energije ter naloge inšpekcijskega nadzora na področju rudarstva ter tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja pri delu ter drugih predpisov pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin in izvajanju drugih rudarskih del.

2 ORGANIZACIJA IN KADRI

2.1 ORGANIZIRANOST

Inšpektorat deluje kot organ v sestavi Ministrstva za infrastrukturo in prostor. Sedež Inšpektorata je v Ljubljani, Vožarski pot 12. Inšpektorat vodi in predstavlja glavna inšpektorica.

Za strokovno, učinkovito, racionalno in usklajeno izvrševanje nalog ter za učinkovit notranji nadzor nad opravljanjem nalog na posameznih ožjih delovnih področjih, so v Inšpektoratu organizirane naslednje notranje organizacijske enote:

1. Inšpekcija za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča
2. Inšpekcija za cestni promet
3. Inšpekcija za energetiko in rudarstvo
4. Gradbena, geodetska in stanovanjska inšpekcija
5. Služba za skupne in pravne zadeve.

Znotraj Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije so zaradi učinkovitejšega nadzora in lažje organizacije dela ustanovljene naslednje območne enote:

- Območna enota Ljubljana - Kranj, s sedežem v Ljubljani, Vožarski pot 12,
- Območna enota Koper - Nova Gorica, s sedežem v Kopru, Trg Brolo 12,
- Območna enota Maribor - Murska Sobota, s sedežem v Mariboru, Ulica Heroja Tomšiča 2,
- Območna enota Celje - Novo mesto, s sedežem v Celju, Krekov trg 1.

2.2 KADROVSKA STRUKTURA

Na dan 31. 12. 2013 je bilo v Inšpektoratu zaposlenih 190 javnih uslužbencev, ki štejejo v kadrovski načrt. Kadrovska struktura zaposlenih po notranjih organizacijskih enotah na dan 31. 12. 2012:

- v Uradu Inšpektorata: 4 javni uslužbenci,
- v Inšpekciji za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča: 15 javnih uslužbencev,
- v Inšpekciji za cestni promet: 21 javnih uslužbencev,
- v Inšpekciji za energetiko in rudarstvo: 24 javnih uslužbencev,
- v Gradbeni, geodetski in stanovanjski inšpekciji, znotraj katere so organizirane 4 območne enote: 103 javni uslužbenci, od teh je v sami inšpekciji zaposlenih 11 javnih uslužbencev. V tej inšpekciji so organizirane 4 območne enote s sledečo zasedenostjo delovnih mest.
 - v Območni enoti Ljubljana, Kranj: 28 javnih uslužbencev,
 - v Območni enoti Koper, Nova Gorica: 18 javnih uslužbencev,
 - v Območni enoti Maribor, Murska Sobota: 24 javnih uslužbencev,
 - v Območni enoti Celje, Novo mesto: 22 javnih uslužbencev,
 - v Službi za skupne in pravne zadeve: 24 javnih uslužbencev.

V letu 2013 je delovno razmerje prenehalo 8 javnim uslužbencem, in sicer:

- 2 javnima uslužbencema zaradi sklenjenega pisnega sporazuma o prenehanju pogodbe o zaposlitvi,
- 3 javnim uslužbencem zaradi prehoda v drug organ državne uprave ter
- 3 javnim uslužbencem zaradi upokojitve.

V letu 2013 v organu ni bilo realiziranih novih oziroma nadomestnih zaposlitev na osnovi natečaja, pri čemer sta bili realizirani le dve zaposlitvi javnih uslužbencev na podlagi prehoda iz drugega organa državne uprave. Od 2 javnih uslužbencev ima 1 javni uslužbenec delovno razmerje sklenjeno za določen čas.

3 FINANČNO POROČILO

290910 - Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov

Sredstva na proračunski postavki Investicije in investicijsko vzdrževanje državnih organov so bila porabljena za nemoteno delovanje Inšpektorata v skladu z načrtom nabav in gradenj za leto 2013. V letu 2013 so 50 % porabo investicijskih stroškov predstavljali izdatki za računalniško opremo, 31 % za nakup rabljenih vozil, preostala sredstva (19 %) so bila namenjena za nakup programske opreme, informacijske opreme ter pisarniškega pohištva.

13008 - Materialni stroški

Sredstva na proračunski postavki Materialni stroški so bila porabljena za nemoteno delovanje Inšpektorata. V letu 2013 so 22 % porabo materialnih stroškov predstavljali izdatki za poslovne najemnine in zakupnine, sem spadajo obratovalni stroški, najemi poslovnih prostorov, parkirišč in fotokopirnih strojev, 20 % sredstev je bilo namenjeno kritju stroškov energije, komunalnih storitev in komunikacije, 18 % sredstev je bilo porabljenih za pisarniški material in storitve (stroški varovanja in čiščenja), 15 % materialnih sredstev so predstavljali stroški goriva ter servisiranje, vzdrževanje in registracijo službenih vozil, 15 % materialnih sredstev je bilo porabljenih za kritje stroškov službenih potovanj, zdravniške preglede, izdelavo napisnih tabel in drugih operativnih odhodkov, preostalih 10 % materialnih stroškov pa je bilo namenjenih za tekoče vzdrževanje.

13008 – Plače

Sredstva na postavki za plače so bila porabljena v višini 100 %, dodeljena z Rebalansom proračuna 2013.

Tabela 1: Proračun 2013

		1	2	3	4
Proračunska postavka		Veljavni proračun 2013	Rebalans 2013	Realizacija 2013	Realizacija[%] (3:2)
290910	Investicije in investicijsko vzdrževanje	129.783	358.085	129.783	36,24
130083	Materialni stroški na področju prometa	203.206	307.490	200.055	65,06
130081	Materialni stroški na področju energetike	176.282	346.355	169.138	48,83
130085	Materialni stroški na področju prostora	409.428	753.076	404.376	53,70
130082	Plače na področju prometa	1.295.872	1.512.259	1.293.652	87,87
130080	Plače na področju energetike	954.390	1.147.397	954.390	85,30
130084	Plače na področju prostora	3.833.979	3.414.380	3.829.418	116,12
500110	Rušenje nedovoljeno zgrajenih objektov	168.458	235.389	160.458	68,17
683511	Izvedenska mnenja	10.000	14.116	4.284	30,35
774211	Prevozna sredstva – sredstva odškodnine	7.031	320	3.785	0
936810	Stvarno premoženje	710	320	0	0
956510	Najemnina poslovnih prostorov	54.968	26.954	0	0
SKUPAJ		7.244.107	8.116.141	7.149.339	90,46

4 SLUŽBA ZA SKUPNE IN PRAVNE ZADEVE

V Službi za skupne in pravne zadeve (v nadaljevanju Služba) se izvajajo naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje:

- pogojev za delo Inšpektorata kot celote,
- naloge administrativno - tehničnega, kadrovskega in finančnega poslovanja,
- naloge pravne pomoči pri vodenju postopkov,
- naloge enotnega delovanja administracije ter
- dela na področju upravljanja z dokumenti in dokumentarnim gradivom na nivoju celotnega Inšpektorata.

Služba prvenstveno izvaja naloge, ki se nanašajo na zagotavljanje pogojev za delo Inšpektorata kot celote in so vezane na pridobivanje in vzdrževanje poslovnih prostorov ter osnovnih sredstev. Inšpektorji svoje delovne naloge opravljajo v 4 območnih enotah in 16 inšpekcijskih pisarnah (skupno 20 lokacijah), pri čemer je potrebno za nemoteno delovanje poskrbeti za zagotovitev formalnopravnega obratovanja in čiščenja poslovnih prostorov.

Poleg tega Služba skrbi za nakup, vzdrževanje in evidenco varovalne opreme za inšpektorje, saj je Inšpektorat dolžan zagotavljati zaposlenim osnovno varovalno opremo, ki jo v inšpekcijskem postopku predstavljajo osebna varovalna sredstva (zaščitna jakna, delovni čevlji, čelade, odsevni brezrokavnik, idr.), ter drugih potrebnih pripomočkov in orodij za izvajanje delovnih nalog. Zaposleni v okviru Službe skrbijo za redno vzdrževanje službenih vozil kot tudi njihovo morebitno zamenjavo. Zaposleni v okviru Službe zagotavljajo nemoteno delovanje informacijskih sistemov in računalniške opreme, saj vsi zaposleni pri svojem delu uporabljajo osebne računalnike, inšpektorji na terenu pa tudi prenosne računalnike, tiskalnike in drugo specialno opremo, ki je nujna za izvajanje delovnih nalog. Uspešno izvedene naloge s strani Službe se odražajo v večji učinkovitosti inšpekcijskega nadzora s strani inšpektorjev, podredno večjem spoštovanju zakonskih in podzakonskih določb, kvalitetnejšem bivalnem okolju, večji varnosti ljudi v cestnem in železniškem prometu, na smučiščih ter v prevozih z žičniškimi napravami, optimizaciji elektrodistribucije, varnosti uporabe energetskega kotla in varnosti pri izkoriščanju mineralnih snovi v rudnikih in kopih na površini.

Glavne naloge kadrovskega poslovanja se nanašajo na načrtovanje, izbiro, razvoj in izobraževanje kadrov, kamor sodi tudi zaposlovanje in napredovanje javnih uslužbencev. Na kadrovske področje sodi tudi sodelovanje pri pripravi delovnopravnih in organizacijskih aktov s področja ravnanja s kadrovskimi viri. Kadrovske del Službe pripravlja tudi analize in strokovne podlage kadrovskih načrtov ter podlage za odločanje o pravicah in obveznostih javnih uslužbencev.

Finančno poslovanje zajema predvsem načrtovanje, spremljanje in kontrolo porabe finančnih sredstev Inšpektorata (zbiranje, urejanje in priprava finančne dokumentacije). V okviru finančnega poslovanja se pripravljajo finančni načrti (proračun, načrt nabav in gradenj) in se spremlja njihova realizacija. V finančno poslovanje sodijo tudi druge naloge, pomembne za nemoteno delovanje Inšpektorata, kot je sodelovanje pri postopkih javnih naročil, spremljanje pogodbenih obveznosti ter obdelava finančnih dokumentov.

Naloge pravne pomoči in podpore se nanašajo na nudenje pravne pomoči v zvezi z uporabo materialnih ter procesnih predpisov v inšpekcijskih in prekrškovnih postopkih. V okviru pravne podpore se oblikujejo predlogi in rešitve za sistemsko izvrševanje inšpekcijskega nadzora v okviru predpisov, ki jih nadzira Inšpektorat. Prav tako se pripravljajo osnutki internih aktov, izvajajo se postopki javnih naročil vključno s pripravo pogodb, spremlja se nastajajoča zakonodaja ter aktivno sodeluje pri

pripravi zakonskih in podzakonskih predpisov. V okviru pomoči pri organiziranju, vodenju in koordiniranju je bilo v okviru Službe v letu 2013 pripravljenih in s strani glavne inšpektorice sprejetih 14 internih aktov s področja poslovanja in organizacije IRSPEP (Načrt integritete Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor, Izjava o varnosti z oceno tveganja, Interni pravilnik o osebni varovalni opremi Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor idr.). Administracija na nivoju Inšpektorata je organizirana v okviru Službe in Območnih enot Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije zato Služba skrbi za nemoteno in enotno delovanje celotne administracije Inšpektorata tako v materialnem kot tudi organizacijskem smislu. Pri opravljanju del in nalog Inšpektorata nastaja ogromno dokumentov in dokumentarnega gradiva, za katerega je potrebno v skladu z veljavno zakonodajo zagotoviti učinkovito, zakonito in enotno evidentiranje, hrambo in uničenje. Služba skrbi tako tudi za predpisano upravljanje dokumentov in dokumentarnega gradiva na nivoju celotnega Inšpektorata.

4.1 POSTOPKI JAVNIH NAROČIL

V okviru finančno-materialnega poslovanja je Inšpektorat izvedel 190 postopkov javnega naročanja od tega 156 postopkov javnega naročanja male vrednosti. Skupno je bilo v postopkih prevzetih finančnih obveznosti v višini 1.440.912,90 EUR od tega 240.441,50 EUR po postopkih javnega naročanja male vrednosti.

4.2 IZTERJAVE GLOB, SODNIH TAKS IN STROŠKOV IZVRŠB

Inšpektorat je v postopku prisilne izterjave izvršljivih odločitev (odločbe in sklepi) v obdobju od 1.1.2013 do 31.12.2013 dal v izterjavo organu za prisilno izterjavo finančnih terjatev (CURS) 469 predlogov za prisilno izterjavo v skupni višini 509.125,31 EUR. Skupno izterjanih terjatev je bilo v višini 285.127,79 EUR, neizterjanih terjatev je ostalo v višini 201.102,53 EUR.

Predlogov za prisilno izterjavo po upravnih zadevah, danih na CURS Celje je bilo, v obdobju od 1.1.2013 do 31.12.2013, 41 v skupni višini 319.236,61 EUR, od česar je bilo izterjano 229.819,07 EUR, neizterjanih terjatev je ostalo v višini 72.327,55 EUR.

Predlogov za prisilno izterjavo po prekrškovnih zadevah, danih na CURS Murska Sobota je bilo, v obdobju od 1.1.2013 do 31.12.2013, 428 v skupni višini 189.888,70 EUR, od tega izterjanih 55.308,72 EUR, neizterjanih 128.774,98 EUR.

Tabela 2: Višina vloženih in izterjanih terjatev v letu 2013

Vrsta terjatve	Višina terjatve	Izterjane terjatve	Število predlogov
Upravna	319.236,61 EUR	229.819,07 EUR	41
Prekrškovna	189.888,70 EUR	55.308,72 EUR	428
Skupaj	509.125,31 EUR	285.127,79 EUR	469

4.3 DOSTOP DO INFORMACIJ JAVNEGA ZNAČAJA

Na podlagi Zakona o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 51/06 – UPB 2) organ posreduje informacije javnega značaja (v nadaljevanju: IJZ) fizičnim in pravnim osebam, za katere zaprosijo, seveda ob pogoju, da te informacije zadostijo zakonski dikciji IJZ. Pri tem se ugotavlja, da prosilci še vedno ne vedo natančno, kaj je IJZ, saj na organ pogosto pošiljajo vloge z vprašanji, na katere želijo odgovore in se pri tem sklicujejo na ZDIJZ oz. IJZ. Osnovni podatki oz. informacije glede IJZ so objavljeni na spletni strani organa. V letu 2013 je organ obravnaval 122 zahtev za dostop do informacij javnega značaja, od katerih je bilo v celoti ugodeno 71 zahtevam, delno ugodeno 14 zahtevam, zavrnil je 27 zahtev, 5 zahtev je bilo zavrženih, 5 zahtev pa je v pristojno reševanje odstopil drugim organom. V posredovanih dokumentih so bili osebni podatki zakriti oz. izbrisani, kar je skladno z Zakonom o varstvu osebnih podatkov (Uradni list RS, št. 94/07 – UPB1). Zoper odločbe organa je bilo v letu 2013 vloženo 9 pritožb. Pritožbeni organ je izdal 10 odločb, s katerimi je eni 1 pritožbi ugodil, 3 pritožbam delno ugodil, 6 pritožb pa je zavrnil. Organ je prav tako pri odločanju o pravici do dostopa do IJZ v letu 2013 opravil tudi 3 škodne teste. Namen posredovanja IJZ je zagotovitev javnosti in odprtosti delovanja organov (1. odst. 2. čl. ZDIJZ) in neposredovanje informacij o posameznem inšpekcijskem postopku za konkretnega, določenega oz. določljivega inšpekcijskega zavezanca. Organ je zagovarjal stališče, da je potrebno varovati zasebnost in dostojanstvo inšpekcijskih zavezancev. Človekove pravice in temeljne svoboščine so namreč omejene s pravicami drugih, torej ima tudi pravica do IJZ svoje meje tam, kjer se začne varstvo pravic drugih oseb oz. varstvo drugih legitimnih javnih in zasebnih interesov. Tako se tudi pravica do pridobitve IJZ lahko omeji zaradi spoštovanja pravic in ugleda drugih – predvsem zaradi preprečevanja zlorabe pridobljenih dokumentov.

4.4 NADZORI INŠPEKTORATA ZA JAVNI SEKTOR

Inšpektorat za javni sektor opravlja naloge nadzora, ki se nanašajo na vodenje upravnih in prekrškovnih postopkov na področju inšpekcijskega nadzora, izvajanje notranje kontrole pravočasnosti in pravilnosti vodenja inšpekcijskih postopkov in reševanje pripomb na delo inšpektorjev, vodenje evidenc o pritožbah ter odnosu do strank. V letu 2013 je v Inšpektoratu izvedel 8 inšpekcijskih nadzorov v 42 inšpekcijskih zadevah. Pri tem so bile ugotovljene naslednje pomanjkljivosti:

- nepravilno evidentiranje dokumentov,
- nepravilnosti v zvezi s prejemno štampiljko (neizpolnjevanje vseh polj),
- nepravilnosti pri sestavi zapisnikov,
- nepravilnosti pri vodenju posebni / skrajšani ugotovitveni postopek,
- nepravilnosti pri podaji poziva za izjavo in v povezavi s tem razliko med 29. členom ZIN in 9. členom ter 146. členom ZUP,
- neposredovanje obvestila prijaviteljem (24. člen ZIN vs. 18. člen Uredbe o upravnem poslovanju),
- nespoštovanje instrukijskih rokov (pri odločanju o odlogu, ponovnem odločanju),
- neustrezno opremljenost uradnih prostorov Inšpektorata, nepravilno izdelovanje vabil (ni vseh predpisanih sestavin), konkretnih upravnih aktov (npr. nepravilna vsebina uvoda odločbe), kot to določajo pravila ZUP in Uredba o upravnem poslovanju, vročanja zakonitemu zastopniku in pooblaščenca.

V zvezi ugotovljenih nepravilnosti je Inšpektorat posredoval na Inšpektorat za javni sektor 9 odzivnih poročil, 34 odgovorov na njegove dopise oziroma dopise strank (na pobudo IJS), svoje zaposlene

seznanil z zapisniki IJS in z našimi navodili o pravilnem postopanju ter opravi izobraževanje na temo ZUP, ZIN in UUP.

4.5 DRŽAVNO PRAVOBRANILSTVO RS

Državno pravobranilstvo RS je pravosodni organ, ki zastopa Republiko Slovenijo, njene organe in upravne organizacije v sestavi, ki so pravne osebe pred sodišči in upravnimi organi. Tako DPRS zastopa Inšpektorat v sodnih postopkih v katerih nastopa Inšpektorat bodisi kot tožena bodisi kot tožeča stranka, in sicer v 43 zadevah od tega so bili v letu 2014 začetni 4 postopki.

5 INŠPEKCIJA ZA CESTNI PROMET

Inšpekcija za cestni promet je v letu 2013 izvajala inšpekcijske preglede pri zavezancih in nadzore neporedno na terenu v skladu z letnim in mesečnimi načrti. Pri tem so bile upoštewane smernice Ministrstva za infrastrukturo in prostor, obveznosti, ki izhajajo iz predpisov EU s področja prevoza potnikov in blaga, »socialne zakonodaje«. Obseg nadzora tehnične brezhibnosti vozil v cestnem prometu je bil izveden v skladu s stanejem in razmerami na tem področju v RS.

5.1 PRISTOJNOST IN ZAKONODAJA

V skladu s pooblastili in nalogami, ki izhajajo iz nacionalnih predpisov, Uredb in Direktiv EU kakor tudi mednarodnih sporazumov in pogodb, inšpektorji za cestni promet opravljajo nadzor nad izvajanjem naslednjih določb:

- Zakona o prevozi v cestnem prometu (ZPCP-2, Uradni list RS, št. 131/06 in naslednji) in Uredbe Sveta (EGS) št. 881/92, Uredbe Sveta (EGS) št. 684/92, Uredbe Sveta (EGS) št. 3118/93, Uredbe Sveta (ES) 12/98/ES, Uredbe Sveta (EGS) 56/83, Direktive 2006/1/ES, Direktive Sveta 96/26/ES, Direktive 2003/59/ES, Direktive 2006/94/ES, Odločbe Komisije (ES) št. 2121/98 in Sporazuma Interbus,
- Zakona o delovnem času in obveznih počitkih mobilnih delavcev ter o zapisovalni opremi v cestnih prevozi (ZDCOPMD, Uradni list RS, št. 64/07–UPB2 in 97/10) in Uredbe (ES) št. 561/2006, Uredbe (EGS) št. 3821/85, Uredbe (ES) št. 2135/98, Direktive 2006/22/ES, Direktive 2002/15/ES, Odločbe Komisije 93/173/EG, AETR - Evropskega sporazuma o delu posadk vozil, ki opravljajo mednarodne cestne prevoze,
- Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB, Uradni list RS, št. 33/06–UPB1 in naslednji) in Evropskega sporazuma o mednarodnem cestnem prevozu nevarnega blaga (ADR), katerega sestavni del sta prilogi A in B),
- Zakona o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC, Uradni list RS, št. 12/07–UPB1 in 29/10),
- Zakona o motornih vozilih (ZMV, Uradni list RS, št. 106/09),
- Zakona o voznikih (ZVoz, Uradni list RS, št. 106/09),
- Zakona o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg (ZCestV, Uradni list RS, št. 69/08 in 109/09),
- Bilateralnih in multilateralnih mednarodnih sporazumov s področja prevozov oseb in blaga v cestnem prometu,
- Zakona o inšpekcijskem nadzoru (ZIN, Uradni list RS, št. 43/07–UPB1),
- Zakona o prekrških (ZP-1, Uradni list RS, št. 29/11–UPB8 in naslednji),
- Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP, Uradni list RS, št. 24/06–UPB2 in naslednji).

5.2 INŠPEKCIJSKI NADZOR

Naloge inšpekcije za cestni promet so zaradi širokih pristojnosti izjemno raznolike. V osnovi je inšpekcijski nadzor na področju cestnega prometa usmerjen predvsem na področje izvrševanja mednarodnih sporazumov, zakonodaje EU, zakonov ter drugih predpisov, ki urejajo naslednja področja: prevozi v cestnem prometu, »socialne zakonodaje«, prevozi nevarnega blaga, vozil in voznikov.

5.2.1 Nadzor prevozov v cestnem prometu

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje in zagotavljanja enakosti pogojev dostopa na trg ter odgovornost izvajalcev cestnih prevozov glede:

- izpolnjevanja pogojev za opravljanje dejavnosti prevozov blaga in oseb v cestnem prometu,
- izvajanja notranjih in mednarodnih prevozov potnikov,
- izvajanje notranjih in mednarodnih prevozov blaga,
- izvajanja avto taksi dejavnosti,
- nadzora nad dovolilnicami in dovoljenji,
- nadzora nad plačilnimi roki prevoznikov ter
- izvajanje nadzorov nad rednim usposabljanjem voznikov.

5.2.2 Nadzor »socilane zakonodaje«

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- ustreznosti razporejanja voznikov na delo in izvajanju kontrole nad delom voznikov,
- vodenja predpisanih evidenc o delu voznikov,
- spoštovanja določil, ki se nanašajo na delovni čas, odmore in počitke voznikov;
- pravilnosti uporabe tahografa;
- dela delavnic za tahografe (postopki popravil, vgradnje, preverjanja, kalibracije idr.);
- pravilnosti postopkov izdajatelja kartic za digitalne tahografe.

5.2.3 Nadzor nad prevozi nevarnega blaga v cestnem prometu

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti izvajalcev cestnih prevozov glede:

- spoštovanja določil Zakona o prevozu nevarnega blaga in ADR sporazuma,
- dela varnostnih svetovalcev za prevoz nevarnega blaga.

5.2.4 Nadzor na področju motornih vozil

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje pogojev ter odgovornosti pravnih subjektov, izvajalcev pooblastil ter udeležencev v cestnem prometu:

- nad strokovnimi pooblaščenimi organizacijami (zavezanci) na podlagi Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/2010) ter Direktiv 2009/40/ES in 2010/48/EU,
- nad tehnično brezhibnostjo vozili udeleženi v cestnem prometu, na podlagi Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/2010) ter Direktiv 2000/30/ES in 2010/47/EU,
- izvajanja postopkov tehničnih pregledov motornih in priklopnih vozil,
- izvajanja postopkov registracije motornih in priklopnih vozil, v pooblaščenih registracijskih organizacijah,
- nad skladnostjo vozil, njihovih delov in opreme ter delom proizvajalcev vozil in - njihovih pooblaščenih zastopnikov, distributerjev vozil in njihovih delov ter strokovnih organizacij, ki so še pooblašcene za ugotavljanje skladnosti vozil (zakonitost izdajanja potrdil o skladnosti), na

podlagi Zakona o motornih vozilih (Uradni list RS, št. 106/2010) in Zakona o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (Uradni list RS, št. 11/2011).

5.2.5 Nadzor na področju voznikov

Inšpektorji za cestni promet nadzorujejo izpolnjevanje kadrovskih in materialnih pogojev ter proces pridobivanja znanja pri programih usposabljanja fizičnih oseb. Inšpekcijski nadzor se izvaja na podlagi Zakona o voznikih (Uradni list RS, št. 109/2010):

- nad organizacijami za usposabljanje kandidatov za voznike motornih vozil ter voznikov,
- nad potekom izvajanja usposabljanja po programih na terenu.

Inšpektorji za cestni promet so v letu 2013 prejeli 183 prijav, izvedli 3018 inšpekcijskih pregledov ter rešili 1351 inšpekcijskih zadev. Inšpekcijski pregledi se izvajajo kompleksno, tako na sedežu podjetij kot na cesti. V eni inšpekcijski zadevi je izveden nadzor več področji, ki jih morajo izpolnjevati vozniki. Največ inšpekcijskih pregledov je bilo opravljenih s področja nadzora po socialni zakonodaji. Glede inšpekcijskih ukrepov se zaradi specifičnosti področja izrekajo večinoma ureditveni ukrepi ter ukrepi prepovedi vezani na voznika ali vozilo (t.i. odredbe). V manjši meri se izrekajo prepovedi opravljanja dejavnosti.

V letu 2013 so inšpektorji za cestni promet v zvezi s postopki poslali 491 različnih dopisov (obvestil, odgovorov, pojasnil strankam in prijaviteljem, ipd.). Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe stranke v postopku niso podale nobene pritožbe. Podrobnejši podatki o dejanjih in ukrepih v okviru inšpekcijskih postopkov Inšpekcije za cestni promet v letu 2013 so navedeni v spodnji tabeli 3.

Tabela 3: Podatki o inšpekcijskem postopku v letu 2013

Inšpekcije za cestni promet	Število
Inšpekcijski postopki	3018
Prejete prijave	183
Zapisnik: redni pregled	1084
Zapisnik: izredni pregled	406
Zapisnik: kontrolni pregled	102
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	19
Ostali zapisniki (ostalo, zap za CKP in zap za TBV)	762
Opozorila po ZIN ter odredbe po ZDCOPMD in ZMV	101
Odločba	121
Sklep o ustavitvi postopka	221
Sklep ostalo	15
Število dopisov in odgovorov (prijaviteljem, strankam)	319
Število dopisov drugim organom	172

5.3 PREKRŠKOVNI POSTOPEK

Inšpektorji so v letu 2013 skupno vodili 1371 prekrškovnih postopkov. Izdanih je bilo 270 opozoril, 1012 plačilnih nalogov, 43 odločb z izrekom globe in 36 odločb z izrekom opomina. Vloženih je bilo 14 zahtev za sodno varstvo, v enem primeru je bil podan predlog za uklonilni zapor. V devetih primerih znaki prekrška niso bili izkazani, zato prekrškovni postopek ni bil uveden.

Tabela 4: Podatki o prekrškovnem postopku v letu 2013

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. globa	št. odl. opomin	št. ZSV	št. predlogov uklonilni zapor
1371	270	1012	43	36	14	1

Skupni znesek izrečenih glob v prekrškovnem postopku je znašal 683.353 EUR. Od tega je bilo skupaj plačano 299.106 EUR.

Tabela 5: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek (EUR)
Skupna vrednost izrečenih glob	683.353,00
Celoten znesek plačanih glob	299.106,00
Polovični znesek plačanih glob	278.955,00
Znesek izterjanih glob	570,00

5.4 AKCIJE V LETU 2013

Inšpekcija za cestni promet je v letu 2013 izvedla več akcij. Akcije so bile izvedene bodisi samostojno bodisi v sodelovanju z ostalimi inšpekcijskimi organi. Akcije so potekale tako v rednem kot tudi izven rednega delovnega časa inšpektorjev. Izvedene so bile na sedežu gospodarskih družba ali pa neposredno na terenu. Akcije so bile izvedene po ciljnih tematikah z namenom zagotavljanja varnosti v cestnem prometu, zagotavljanja ustreznosti skladnosti in označevanja izdelkov za vozila (gume) ter ugotavljanja in preprečevanja večjega obsega kršitev določb ZPCP, ZPDZC in ZDCOPMD pri izvajanju različnih oblik prevozov v cestnem prometu (prevoz potnikov in blaga v mednarodnem in domačem prometu, taksi prevozi, turistični prevozi potnikov).

V letu 2013 so bile izvedene tri samostojne akcije nadzora, in sicer:

- nadzor prevoza šoloobveznih otrok po ZPCP,
- nadzor označevanja pnevmatik po ZMV,
- nadzor prevozov potnikov-križarke po ZPCP.

Poleg tega so bile izvedene naslednje akcije, ki so potekale v sodelovanju z drugimi organi po predhodnem mesečnem načrtu:

- nadzor taksi prevozov (policija, MIRS, DURS, TIRS),
- nadzori prevozov v cestnem prometu – teren (policija, carina) ali v dogovorjenem obdobju,
- nadzor prevoznikov potnikov (avtobusi) z DURS (november, december).

5.5 OSTALE AKTIVNOSTI

5.5.1 Mednarodno sodelovanje

Inšpektorji za cestni promet sodelujejo v združenjih ECR (*Euro Controle Route*) in CORTE (*Confederation of Organisations in Road Transport Enforcement*) ter bilateralno s sorodnimi inšpekcijami sosednjih držav, predvsem Madžarske in Hrvaške. Glavni cilji sodelovanja so: poenotenje izvajanja zakonodaje EU s strani nadzornih organov, usposabljanje in izmenjava izkušenj. Sodelovanje poteka v obliki srečanj, delavnic, seminarjev ter skupnih nadzorov na terenu. Poleg tega

je inšpekcija vključena v mrežo nadzora nevarnih proizvodov RAPEX (za področje vozil in njihovih delov).

5.5.2 Priprava poročil

Inšpekcija za cestni promet je zadolžena za pripravo poročil, ki se preko Ministrstva za infrastrukturo in prostor pošiljajo Evropski Komisiji vsaki dve leti, in sicer za področje »socialne zakonodaje« in tehnične brezhibnosti vozil. V letu 2013 je bilo potrebno pripraviti poročili za obdobje 2011 - 2012. Poleg tega je Inšpekcija za cestni promet dolžna sporočiti drugim državam članicam EU podatke o kršitvah po »socialni zakonodaji« za vsako polletno obdobje.

5.5.3 Druge obveznosti

Inšpektorji za cestni promet so poleg inšpekcijskih zadolžitev bili v letu 2013 vključeni v:

- strokovno sodelovanje pri projektnih nalogah – razvoj in nadgradnja računalniških aplikacij za uporabo v inšpekcijskih postopkih:
 - TAHO-EV - aplikacija za nadzor postopkov v delavnicah za tahografe,
 - SOT (sistem ocenjevanja tveganja) – aplikacija za kategoriziranje kršiteljev po »socialni zakonodaji«,
 - ISIP/CEBA (nadgradnja) – aplikacija za vnos, obdelavo podatkov in poročanje o inšpekcijskih postopkih po socialni zakonodaji ter sodelovanje pri pripravi sprememb zakonodaje (priprava sprememb ZDCOPMD).

6 INŠPEKCIJA ZA CESTE, ŽELEZNIŠKI PROMET, ŽIČNIŠKE NAPRAVE IN SMUČIŠČA

6.1 PODROČJE CEST

6.1.1 Pristojnosti in zakonodaja

Inšpektorji za ceste delujejo v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča Inšpektorata. Osrednje področje inšpekcijskega nadzora se nanaša na izvajanje nadzorov na področju državne cestne infrastrukture in zagotavljanja prometne varnosti na njej. Temeljni materialni predpisi s področja cest so: Zakon o cestah (ZCest-1, Uradni list RS, št. 109/10 in 48/12), Zakon o javnih cestah (ZJC, Uradni list RS, št. 33/06-UPB1 in naslednji) in Zakon o cestnini za vozila, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg (ZCestV, Uradni list RS, št. 69/08 in 109/09) in na njihovi podlagi izdani podzakonski akti.

Področja inšpekcijskega nadzora se izvajajo na treh strokovno zaokroženih področjih:

- nadzor nad vzdrževanjem državnih cest:
 - redno vzdrževanje državnih cest,
 - obnova državnih cest,
 - rekonstrukcija državnih cest.
- nadzor nad varstvom državnih cest in prometa na njih:
 - gradnja in rekonstrukcija objektov in naprav v varovalnem pasu državnih cest,
 - napeljevanje nadzemnih in podzemnih vodov ter drugih naprav v območju državnih cest in njihovega varovalnega pasu,
 - prekopavanje, podkopavanje in druga dela na državnih cestah,
 - opravljanje del na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah,
 - gradnja priključkov nekategoriziranih dovoznih cest in pristopov do objektov in zemljišč na državne ceste,
 - trajna ali začasna zasedba državnih cest ali njihovega dela s kakršnimikoli ovirami,
 - izvajanje ali opustitev kakršnihkoli del na državnih cestah in na zemljiščih ali objektih ob državnih cestah,
 - postavitve delnih ali popolnih zapor državnih cest zaradi del ali prireditev na cestah,
 - zagotavljanje preglednosti na notranji strani cestnih krivin in v bližini križišč na državnih cestah,
 - postavljanje tabel, napisov in drugih objektov ter naprav za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje ob državnih cestah.
- nadzor nad plačevanjem cestnine in cestninjenjem za uporabo cestninskih cest:
 - način določanja cestnine,
 - izvajanje cestninjenja,
 - plačevanje cestnine.

Izvajanje nadzora na navedenih področjih zahteva usposobljene strokovnjake, predvsem prometne in gradbene smeri. Področja dela posameznih inšpektorjev se medsebojno bistveno ne razlikujejo v načinu opravljanja nadzora, je pa raznolikost v veliki meri odvisna predvsem od števila, vrste in velikosti subjektov nadzora. Tako se na inšpekcijskem področju nazora cest pregleduje dokumentacija in različna listinska dokazila, bistven poudarek pa je na pregledu stanja na terenu in sicer prometne infrastrukture ter njen vpliv na potek prometa.

6.1.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpektorji za ceste so v letu 2013 izvajali inšpekcijski nadzor na avtocestah, hitrih cestah, glavnih cestah, regionalnih in regionalnih turističnih cestah ter v varovalnih pasovih navedenih cest.

Pri izvajanju pooblastil, ki jih imajo po določbah ZCes-1 in določbah Zakona o pravilih cestnega prometa (Uradni list RS, št. 82/13–UPB2), v delu, ki se nanaša na vzdrževanje in varstvo cest, so inšpektorji za ceste pregledovali predvsem:

- dela pri rednem vzdrževanju in obnavljanju cest,
- izvajanje ukrepov za varstvo cest in prometa na njih ter
- izvajanje predpisanih pogojev za posege v varovalni pas cest.

Inšpekcija za ceste je v letu 2013 prejela 266 prijav in na novo uvedla postopek po uradni dolžnosti v 851 zadevah, od tega je bil uveden inšpekcijski postopek v 686 zadevah. Rešenih je bilo 437 zadev, od tega 399 inšpekcijskih zadev. Ostali postopki so se nanašali na delovanje inšpekcije za ceste. V letu 2013 so inšpektorji za ceste v zvezi s svojimi postopki različnim naslovnikom posredovali 168 dopisov, odgovorov in pojasnil strankam, prijaviteljem in drugim.

V letu 2013 je bilo na področju inšpekcijskega nadzora državnih cest opravljenih skupno 1493 inšpekcijskih pregledov. V inšpekcijskih pregledih je bilo izrečenih 262 opozoril po določilih Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – UPB 1) in ZCes-1 na zapisnik o inšpekcijskem pregledu, katera so se v glavnem nanašala na odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti. Izdanih je bilo 134 inšpekcijskih odločb in 26 sklepov o dovolitvi izvršbe. V 96 primerih je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

Tabela 6: Podatki o inšpekcijskem postopku v letu 2013

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
1493	1152	262	134	133	26

Natančnejši podatki o dejanjih in ukrepih inšpekcije za ceste v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 so razvidni iz Tabele 7.

Tabela 7: Podatki o inšpekcijskem postopku v letu 2013

Inšpekcija za ceste	Število
Zapisnik: redni pregled	311
Zapisnik: izredni pregled	418
Zapisnik: kontrolni pregled	361
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	26
Ostali zapisniki	36
Odločba	134
Opozorilo po ZIN (upravno)	429
Sklep: dovolitev izvršbe	26
Sklep: o denarni kazni	9
Znesek izrečenih denarnih kazni	9.000,00 EUR
Sklep: ustavitev postopka	96
Ostali sklepi	8

Večina inšpekcijskih pregledov se je izvajala na podlagi prejetih prijav in preostalih pritožb, predlogov, obvestil, pobud in zahtev fizičnih oseb, pravnih oseb, Policije, vzdrževalcev in upravljavcev cest. V letu 2013 je inšpekcija za ceste prejela 8 pritožb zoper izdane upravne akte in 18 odločitev drugostopenjskega organa vezano na vložena pravna sredstva, s kateri so bile pritožbe zavezancev zavržene v 13 primerih. Poleg omenjenih pregledov na podlagi različnih prijav so inšpektorji za ceste izvajali tudi celovite splošne in tematske preglede. Opravljali so se kontrolni pregledi z namenom, da se preveri, ali so zavezanci odpravili pomanjkljivosti, ugotovljene v predhodnih inšpekcijskih pregledih. V okviru tematskih inšpekcijskih pregledov sta bili v letu 2013 izvedeni dve usmerjeni akciji inšpekcijskih pregledov. Glavni namen teh pregledov je bil nadzor cestne infrastrukture in prometne signalizacije na državnih cestah.

Prva akcija se je nanašala na tematski inšpekcijski pregledi stanja državnih cest po zimski sezoni 2012/13. Na podlagi 15 in 16. člena ZCes-1 ter skladno z 19. členom Uredbe o načinu izvajanja gospodarske javne službe vzdrževanja državnih cest (Uradni list RS, št. 64/12 in naslednji), se morajo državne ceste redno vzdrževati in obnavljati tako, da ob upoštevanju njihovega pomena za povezovanje prometa v prostoru, gospodarnosti vzdrževanja in predpisov o javnih cestah, omogočajo varno odvijanje prometa. Na osnovi 15. in 19. člena Pravilnika o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest (Uradni list RS, št. 62/98), redno vzdrževanje prometnih površin, ki so sestavni del javne ceste, obsega čiščenje teh površin ter popravila lokalnih poškodb, kot so krpanje udarnih jam in mrežastih razpok oziroma polaganje asfaltne prevleke, kjer je to racionalnejše, zalivanje posameznih razpok, stikov in reg, rezkanje zglajenih asfaltnih površin ali posipanje s peskom ter popravila drugih podobnih poškodb. Redno vzdrževanje prometne signalizacije in opreme obsega čiščenje ter dopolnitve, nadomestitve ali popravila dotrajane, poškodovane, pomanjkljive ali izginule prometne signalizacije in opreme ter njihovih nosilnih konstrukcij. Prometna signalizacija in oprema na cestah morata biti redno vzdrževani tako, da je zagotovljeno njuno brežhibno delovanje in vidnost ter da izpolnjujeta vse zahteve iz ZPrCP in predpisov o prometni signalizaciji in opremi cest. Dejansko stanje na cestah in njihovo vzdrževanje mora ustrezati zahtevanim zakonskim pogojem in omogočati zadostno varnost prometa na njih. Med akcijo so se tako ugotovljale nepravilnosti in pomanjkljivosti, ki sodijo med dela rednega vzdrževanja in morajo biti izvedena v skladu s koncesijsko pogodbo.

Inšpektorji so v navedeni akciji obravnavali 33 zadev. Izdane so bile 4 upravne odločbe in 32 opozoril na zapisnik o inšpekcijskem pregledu. Navedeni ukrepi so se nanašali na odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti ugotovljenih v akciji.

Druga akcija se je nanašala na tematski inšpekcijski pregled ureditve cestnih zapor in preusmeritev prometa na državnih cestah pri izvajanju vzdrževalnih in obnovitvenih del. Aktivnosti inšpektorjev za ceste so bile pri tem usmerjene predvsem na ugotavljanje zahtevanih pogojev iz dovoljenj za zapore, ki se postavljajo pri rednem vzdrževanju, izvajanju investicijskih vzdrževalnih del oziroma vzdrževalnih delih v javno korist. Nadzor je potekal na podlagi določil Pravilnika o načinu označevanja in zavarovanja del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu (Uradni list RS št. 116/06 in 88/08):

- vzpostavitev zapore za ceste - 60. člen,
- postavljanje začasne prometne signalizacije in prometne opreme – 61. člen,
- vzdrževanje in dopolnitev zapore za ceste – 62. člen,
- odstranitev zapore za ceste – 63. člen,

ter na podlagi 73., 74. člena, 114. in 118. člena ZCes-1:

- obveščanje pristojnih institucij in inšpekcijskega organa ob prvi postavitvi zapore

-
- in ob preusmeritvi prometa ter ob vsaki njeni spremembi,
 - če za predlagano zaporo ni predpisan elaborat zapore ceste v skladu s predpisom, ki ureja označevanje in zavarovanje del na javnih cestah in ovir v cestnem prometu, mora dovoljenje za zaporo vsebovati podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se postavlja zapora ceste, čas trajanja zapore in navedbo tipske sheme začasne prometne ureditve.

Inšpektorji so v akciji obravnavali 39 zadev. Izdana je bila 1 upravna odločba in 7 opozoril na zapisnik o inšpekcijskem pregledu z izrečenimi 24 ukrepi. V prekrškovnem postopku sta bila izdana 2 plačilna naloga (pravni in odgovorni osebi) in izrečenih 15 opozoril, vse zaradi kršitev določil Zakona o cestah.

Pri nadzoru uresničevanja določb ZCes-1 in izvajanju inšpekcijskega nadzora državnih cest ter opravljanju drugih spremljajočih inšpektorskih del in nalog, so inšpektorji za ceste zaznali kar nekaj problematičnih in neustrezno urejenih področij, ki so z uveljavitvijo ZCes-1 sicer ponudile nove in boljše rešitve, vendar se pri tem še vedno pojavljajo težave. Ugotovljene pomanjkljivosti se nanašajo predvsem na naslednje:

- problematika zemljiškoknjižnega stanja državnih cest (na celotnem cestnem omrežju niso vzpostavljene meje cestnih parcel),
- razpoložljiva finančna sredstva za vzdrževalna dela ne sledijo visokim standardom predpisov s področja varstva cest (v glavnini se rešuje zadeve le tam, kjer so podane prijave),
- nedorečenost dovoljenj za delne in popolne zapore (kdo vzdržuje prometno površino, faze minimalne zapore, faza po izvedenih delih do predaje objekta v promet, spremembe in dopolnitve dovoljenj, itd.....);
- neuskkljenost med koncesijskimi pogodbami in obveznostmi izvajanja rednih vzdrževalnih del, po sedaj veljavnem Pravilniku o vrstah vzdrževalnih del na javnih cestah in nivoju rednega vzdrževanja javnih cest;
- nedorečenost oziroma razumevanje pristojnosti pri oviranju in preprečevanju uporabe javne ceste - protestne zapore;
- veliko število prijav zaradi postavljanja objektov za obveščanje in oglaševanje v varovalnem pasu državnih cest in dokaj neustrezno zakonsko urejeno področje obveščanja in oglaševanja ob javnih cestah;
- nedorečena oziroma neustrezna pooblastila inšpektorjev za ceste na področju nadzora cestninjenja;
- slabo omogočeno sodelovanje inšpektorjev za ceste pri spremembah področne zakonodaje in pripravi predpisov (prenos operativne

6.1.3 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnih postopkih izrekli inšpektorji za ceste, na podlagi ugotovljenih kršitev določb ZCes-1, so se nanašali predvsem na:

- izvajanje prepovedanih posegov in dejanj, ki ogrožajo ceste in promet na njih,
- izvedbo delnih ali popolnih zapor cest brez potrebnih dovoljenj,
- gradnjo ali rekonstrukcijo priključkov brez soglasij ali v nasprotju s pogoji soglasij in
- drugih posegov na cesti ter v varovalnem pasu cest (ob cestah), ki se izvajajo brez potrebnih soglasij oziroma dovoljenj.

V letu 2013 je bilo uvedenih 72 prekrškovnih zadev in rešenih 15 prekrškovnih zadev.

Tabela 8: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor
207	143	52	6	6	6	1

V obravnavanem obdobju so inšpektorji za ceste izrekli 143 opozoril, izdali 52 plačilnih nalogov, izdali 6 odločb o prekršku z izrečeno glob in 6 odločb o prekršku z opominom. Na izdane plačilne naloge oz. prekrškovne odločbe je bilo podanih 7 zahtev za sodno varstvo.

Tabela 9: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek (EUR)
Nastanek terjatve	57.888,00
Plačilo terjatve	11.430,00
Polovični znesek plačanih glob	10.600,00

6.2 PODROČJE ŽELEZNIŠKEGA PROMETA

6.2.1 Pristojnosti in zakonodaja

Inšpekcijski nadzor spoštovanja predpisov na področju železniških sistemov in podsistemov ter zagotavljanja varnosti v železniškem prometu izvajajo inšpektorji za železniški promet v okviru Inšpekcije za ceste, železniški promet, žičniške naprave in smučišča Inšpektorata. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora na posameznih delovnih področjih inšpekcije, inšpektorji za železniški promet opravljajo nadzor nad izvajanjem Zakona o železniškem prometu (ZZelP, Uradni list RS, št. 11/11–UPB6 in 63/13), Zakona o varnosti v železniškem prometu (ZVZelP, Uradni list RS, št. 56/13–UPB3 in 91/13) Zakona o prevozu nevarnega blaga (ZPNB, Uradni list RS št. 33/06–UPB1 in naslednji), in ostalimi podzakonskimi predpisi, izdanimi na njihovi podlagi ter številnimi predpisi EU, s področja varnosti železniškega prometa.

Izvajanje nadzora na vseh navedenih področjih zahteva usposobljene strokovnjake tehnične, gradbene, strojne ali elektroenergetske smeri. Področja dela inšpektorjev za železniški promet se medsebojno precej razlikujejo v načinu opravljanja nadzora, ki je v veliki meri odvisen od železniškega podsistema nadzora, števila, vrste in velikosti subjektov nadzora. Inšpekcijski nadzor železniškega prometa zajema zlasti naslednja področja:

- razvoj skupnih varnostnih ciljev in skupnih varnostnih metod,
- skupna načela pri upravljanju, vodenju in nadzorovanju varnosti železniškega prometa;
- pogoje za zagotovitev, izboljšanje in razvoj interoperabilnega vseevropskega železniškega sistema za konvencionalne in visoke hitrosti,
- gradnjo, nadgradnjo, vzdrževanje in obratovanje železniškega sistema,
- spodnji in zgornji ustroj proge,
- signalnovarnostne in telekomunikacijske naprave, vključno z napravami za njihovo napajanje z električno energijo ter prostori za te naprave,
- stavbe in prostore za vodenje in urejanje prometa,
- stabilne naprave električne vleke,
- progovni pas in tirna vozila,
- izvršilne železniške delavce (strokovno usposobljenost, psihofizično sposobnost, zdravstveno sposobnost in delovni čas),

- varnostna pooblastila in varnostna spričevala,
- prevoz nevarnega blaga ter
- pravice in obveznosti potnikov.

6.2.2 Inšpekcijski postopek

Inšpekcija za železniški promet je v letu 2013 prejela 319 različnih prijav. Inšpekcijski postopek je bil uveden v 224 zadevah. V letu 2013 je bilo rešenih 174 zadev, od tega 101 inšpekcijska zadeva. Inšpektorji za železniški promet so v zvezi s svojimi postopki različnim naslovnikom posredovali 104 dopise, odgovore in pojasnila strankam, prijaviteljem in drugim.

V letu 2013 je bilo na področju inšpekcijskega nadzora železniškega prometa opravljenih skupno 485 inšpekcijskih pregledov. V inšpekcijskih pregledih je bilo izrečenih 21 opozoril na zapisnik o inšpekcijskem pregledu, katera so se v glavnem nanašala na odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti in nepravilnosti. Izdanih je bilo 87 inšpekcijskih odločb in 12 sklepov o dovolitvi izvršbe. V 16 primerih je bil izdan sklep o ustavitvi postopka.

Tabela 10: Podatki o inšpekcijskem postopku v letu 2013

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov - izvršba
485	399	21	87	45	12

Natančnejši podatki o dejanjih in ukrepih inšpekcije za železniški promet v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 so razvidni iz Tabele 11.

Tabela 11: Podatki o inšpekcijskem postopku v letu 2013

Inšpekcija za železniški promet	Število
Zapisnik: redni pregled	252
Zapisnik: izredni pregled	99
Zapisnik: kontrolni pregled	4
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	7
Ostali zapisniki	37
Odločba	87
Opozorilo po ZIN (upravno)	21
Sklep: dovolitev izvršbe	12
Sklep: o denarni kazni	0
Znesek izrečenih denarnih kazni	0
Sklep: ustavitev postopka	16
Ostali sklepi	3

V letu 2013 je inšpekcija za železniški promet prejela 7 pritožb zoper izdane akte v upravnem postopku. Izvedena je bila akcija ugotavljanja prisotnosti alkohola v organizmu izvršilnih železniških delavcev v železniškem prometu med delovnim časom, z namenom da se zagotovi psihofizična sposobnost opravljanja dela. Inšpektorji za železniški promet so, na podlagi 4. točke prvega odstavka 103. člena ZVZelP, pristojni, da sami odredijo ali opravijo preizkus z napravami ali sredstvi za ugotavljanje prisotnosti alkohola v krvi pri izvršilnih železniških delavcih. Glede na dejstvo, da so bile tovrstne nepravilnosti v inšpekcijskih postopkih že ugotovljene, je bil nadzor v tem smislu opravljen na večjih železniških postajah, kjer je na delu hkrati večje število izvršilnih železniških delavcev v eni izmeni.

Inšpektorji so v navedeni akciji obravnavali 43 zadev in opravili 114 preizkusov alkoholiziranosti pri izvršilnih železniških delavcih. Izdane so bile 4 upravne odločbe in 9 ustnih odločb na zapisnik z ukrepom odstranitve z dela ali začasne prepovedi dela izvršilnim železniškim delavcem ter izdan 1 plačilni nalog v prekrškovnem postopku. Inšpektorji za železniški promet so v letu 2013 sodelovali v delovni skupini Ministrstva za infrastrukturo in prostor, za implementacijo Direktive 2012/34/EU v ZZelP in pri organizaciji ter izvedbi preventivne akcije v koordinaciji Javne agencije Republike Slovenije za varnost prometa »Ustavi se, vlak se ne more«. Kljub povečanemu obsegu vzdrževanja, so železniške proge na določenih odsekih še vedno v slabem stanju. To je posledica dotrajanosti zgornjega ustroja proge, nepravočasno opravljenih obnov ali nadgradenj ter premajhnih vlaganj v redno vzdrževanje in investicijsko vzdrževanje. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev se tudi realizacija zavarovanja nivojskih križanj izvaja zelo počasi, kljub izdanim ureditvenim odločbam, s strani pristojnega ministra.

Posebno težavo predstavlja prepočasen razvoj modernizacije signalno - varnostnih naprav, saj nekatere postaje nimajo niti osnovnih elementov zavarovanja (uvozni signali). Veliko signalno-varnostnih naprav je starejših od 30 let in deluje še v relejni tehniki ali na principu elektromehanične ali samo ključevne odvisnosti. Pri obstoječih starejših signalno - varnostnih napravah ugotavljamo, da se na njih opravljajo redna vzdrževanja in večja popravila samo v primerih nepravilnega delovanja oziroma okvare. Obnov in nadgradenj naprav, katerim se je življenjski cikel že iztekel, se praktično ne opravlja, zato bo delovanje teh naprav vedno bolj problematično. Kljub vsemu se na določenih mestih vgrajujejo nove elektronske signalno-varnostne naprave, ki pa še nimajo ustreznih dovoljenj in začasno obratujejo samo testno ali poskusno. Takšno stanje je posledica dejstva, da na tem področju še ni izdelanih tehničnih predpisov ali izdanih tehničnih specifikacij. Ravno na tem področju je v letu 2013 obstajala resna težava v inšpekcijskem nadzoru zaradi nezasedenosti delovnega mesta inšpektorja za železniški promet, ki bi deloval na področju signalno-varnostnih in telekomunikacijskih naprav.

Poseben problem predstavlja nadzor nad prevozom nevarnega blaga, ker je ZPNB pričel veljati leta 2000 in bi moral biti po določenih 58. členu tega zakona, najkasneje do tega datuma objavljen tudi Pravilnik o mednarodnem železniškem prevozu nevarnega blaga RID. Ker ta pravilnik še ni bil uveljavljen, se Slovenske železnice in uporabniki železniških storitev, ki dajejo in prevzemajo nevarno blago na prevoz po železnici, poslužujejo starega sicer še veljavnega pravilnika. Zaradi navedenega je nadzorstvo na tem področju oteženo, v nekaterih segmentih pa celo onemogočeno. Pri vzdrževanju železniških vozil v zadnjem času prihaja vse pogosteje do podaljševanja rokov za vzdrževanje ali pa se določena vozila izločijo iz obratovanja zaradi pomanjkanja sredstev za vzdrževanje. Elektromotorne potniške garniture, katerih je v Sloveniji 30, niso prilagojene za postanke na novo grajenih peronih po evropskih normah. Težava je zaradi prevelikega odmika stopnice vozila od roba perona na postajališču Košana. V tej zadevi je bil zavezancu SŽ – Potniški promet d.o.o. v letu 2013, izdan sklep o dovolitvi izvršbe, ker na omenjenih vlakih niso vgradili ustreznih stopnic. Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev je pričakovati, da bo prevoznik zaradi nezmožnosti realizacije tega ukrepa (vgradnja stopnic) ukinil postanke vlakov na tem sicer novem postajališču.

V RS obratujejo od septembra leta 2005 najmodernejše lokomotive serije 541, katere pa lahko zaradi slabe nosilnosti prog vozijo samo na relacijah Ljubljana – Koper, Ljubljana – Jesenice, Ljubljana – Dobova in Sežana – Divača. Ne morejo pa voziti na relaciji Zidani Most – Špilje in na relaciji Pivka – Ilirska Bistrica. Oskrba elektrificiranih železniških prog z električno energijo preko električnih napajalnih postaj (ENP) je nezadostna in zastarela, saj je moč večine ENP manjša od moči nove lokomotive serije 541, kar pomeni nezmožnost polnega izkoristka lokomotiv in posledično prihaja do obležanj vlakov, zaradi česar inšpekcija prejema prijave. Nosilne konstrukcije voznega omrežja

elektrificiranih železniških prog so dotrajane in zaradi finančnih težav slabo vzdrževane, za kar ima inšpekcija v reševanju več odprtih inšpekcijskih zadev, saj upravljavec infrastrukture odrejenih zahtev inšpektorjev ni zmožen realizirati. Na področju električnega voznega omrežja elektrificiranih prog enosmernega sistema 3000 V, so bili zavezancu SŽ – Infrastruktura, d.o.o., v letu 2013, izdani trije sklepi o dovolitvi izvršb z denarno prisilitvijo, od česar je zavezanec izpolnil le eno inšpekcijsko odločbo, dve pa zaradi finančnih težav ni uspel realizirati, zato bo potrebno nadaljevanje postopka izvršbe.

V inšpekcijskih nadzorih pri upravljavcu in prevoznikih SŽ, d.o.o., je bilo ugotovljeno, da predstavlja reorganizacija same družbe SŽ, d.o.o., velik organizacijski in strokovni problem, saj primanjkuje strokovnega kadra za posamezna področja, glede na to, da mora vsaka odvisna družba, uveljavljati svoje operativne predpise, s področja zagotavljanja varnega in urejenega železniškega prometa. Pokazatelj te problematike je bilo dogajanje okoli izdaje varnostnih spričeval in varnostnega pooblastila v mesecu septembru 2013, pri čemer sta prevoznika SŽ-Potniški promet, d.o.o. in SŽ-Tovorni promet, d.o.o., pridobila varnostna spričevala na način, da je bilo glede na ugotovitve inšpekcijskih nadzorov izdano večje število ureditvenih odločb, s katerimi so bili zavezanci prisiljeni urediti operativne predpise. Upravljavcu je bilo nato izdano le začasno varnostno pooblastilo za obdobje šestih mesecev. Pri nadzoru opravljanja samega notranjega nadzora je bilo ugotovljeno, da se je ta nadzor opravljal brez zakonske podlage. Notranji nadzor znotraj samih odvisnih družb predvsem pri prevoznikih SŽ, d.o.o., je še vedno v veliki meri nedorečen in pomanjkljiv, saj se za posamezna področja v inšpekcijskih postopkih izdajajo številne ureditvene odločbe. Nadgradnja proge Pragersko – Murska Sobota – Hodoš in projekti (6), ki tečejo vzporedno na tej relaciji predstavlja s stališča zagotavljanja varnosti železniškega prometa resno preizkušnjo, glede na organizacijo dela na tem odseku in omejitve glede vzpostavljanja službenih mest na odsekih daljinskega vodenja prometa v CVP Maribor. Prav tako je na tem odseku ugotovljeno nepoznavanje določil ZVZelP, v zvezi z izdajo dovoljenj za delo na železniškem območju, s strani predstavnikov SŽ-Infrastruktura, d.o.o., in izvajanje usposabljanja o varnem delu na železniškem območju, s strani za to nepooblaščenih organizacij.

6.2.3 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnem postopku izrekli inšpektorji za železniški promet na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirajo, so se nanašale predvsem na kršenje notranjega reda in nespoštovanje predpisov s strani izvršilnih železniških delavcev. V letu 2013 je bilo uvedenih 197 prekrškovnih zadev in rešenih 71 prekrškovnih zadev.

Tabela 12: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor	št. obdol. predlogov
197	77	8	72	40	2	34	7

V obravnavanem obdobju so inšpektorji za železniški promet v prekrškovnih postopkih izrekli 77 opozoril, izdali 8 plačilnih nalogov, 72 odločb o prekršku z izrečeno globo in 40 odločb o prekršku, s katerimi so kršiteljem izrekli opomin. Poleg tega so inšpektorji zoper kršitelje podali 7 obdolžilnih predlogov pristojnim okrajnim sodiščem. Na izdane odločbe oz. plačilne naloge sta bili podani 2 zahtevi za sodno varstvo. Zaradi neplačila globe je bilo podanih 34 predlogov za uklonilni zapor.

Tabela 13: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek (EUR)
Nastanek terjatve	20.018,00
Plačilo terjatve	7.430,00
Polovični znesek plačanih glob	3.900,00

6.3 PODROČJE ŽIČNIŠKIH NAPRAV IN SMUČIŠČ

6.3.1 Pristojnosti in zakonodaja

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča izvajata nadzor nad spoštovanjem predpisov s področja obratovanja žičniških naprav in zagotavljanja varnosti na smučiščih. Temeljna materialna zakona s tega področja sta: Zakon o žičniških napravah za prevoz oseb (ZŽNPO, Uradni list RS, št. 126/03 in 56/13) in Zakon o varnosti na smučiščih (ZVSmuč, Uradni list RS, št. 3/06–UPB1 in naslednji) ter ostali podzakonski predpisi izdani na njihovi podlagi.

Izvajanje nadzora na omenjenih področjih zahteva usposobljene strokovnjake tehnične in strojne smeri.

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča nadzorujeta zlasti:

- stanje žičniških naprav in sposobnost za varno obratovanje ter neoviran prevoz,
- obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav,
- pogoje obratovanja žičniških naprav,
- uporabo tehničnih predpisov, normativov in standardov pri izvajanju del in uporabi materialov pri gradnji, rekonstrukciji in vzdrževanju žičniških naprav.

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča ter inšpektorji pooblašteni za nadzor smučišč pa nadzorujejo:

- upravljavce smučišč,
- izvajanje ukrepov, določenih v dovoljenju za obratovanje smučišč,
- izvajanje nadzora nad vodenjem evidenc in poročanjem upravljavcev smučišč in
- podajajo predloge za odvzem dovoljenj za obratovanje.

6.3.2 Inšpekcijski nadzor

Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta v obravnavanem obdobju v skladu z zakonskimi pooblastili nadzorovala stanje, obratovanje in vzdrževanje žičniških naprav. Nadzorovano je bilo izvajanje varnostnih ukrepov v območju žičniških naprav, upoštevanje tehničnih standardov in normativov pri uporabi materialov ter upoštevanje toleranc pri vzdrževalnih delih, gradnjah in obnovah žičniških naprav. Nadzor je obsegal tudi izvajanje obdobjnih zakonsko predpisanih pregledov naprav in njihovih elementov, s strani pooblaščenih organizacij.

Redno se je izvajal nadzor nad opravljanjem del in odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti, ki so jih ugotovljale pooblašcene organizacije ali inšpektorja ob inšpekcijskih pregledih. Pri tem ne moremo prezreti dejstva, da se povprečna starost žičniških naprav v RS povečuje, kar zahteva več vzdrževalnih del in večjo pozornost pri pregledovanju naprav. Skladno z določili Pravilnika o tehničnih pregledih žičniških naprav (Uradni list RS, št. 63/11), inšpektorja nadzirata izvedbo posebnih

pregledov, katerih izvedbo so dolžni zagotoviti upravljavci žičniških naprav. Roki za izvedbo teh pregledov so podani v 12. členu navedenega Pravilnika in so odvisni od vrste in starosti naprave. V letu 2013 so se opravljali posebni pregledi na obstoječih žičniških napravah, ki obratujejo tudi v poletni sezoni in so bile zgrajene med 1. 1. 1976 in 3.5.2014, ter so starejše od 15 let. Na področju smučišč je bilo ugotovljeno, da upravljavci smučišč v zadostni meri urejajo in oskrbujejo smučarske proge skladno s predpisi. Inšpektorji Inšpektorata v sklopu tega nadzorujejo obratovanje smučišč, zagotavljanje varnosti na smučiščih ter izpolnjevanje določb dovoljenj za obratovanje smučišč.

V času obratovanja smučišč je bil organiziran redni nadzor nad varnostmi ukrepi, ki jih morajo izvajati upravljavci smučišč za zagotavljanje varnosti uporabnikov. Obseg ukrepov za zagotavljanje varnosti na smučiščih je podan v ZVSmuč in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih aktih ter v dovoljenjih za obratovanje posameznega smučišča. Pri izvajanju inšpekcijskega nadzora smučišč so inšpektorji odredili dodatne ukrepe za zagotavljanje varnosti uporabnikov smučišč, še zlasti glede zavarovanja neprilagojenih mest in pri vremensko pogojenih spremembah stanja smučarskih prog. Inšpekcija za žičniške naprave in smučišča je v letu 2013 prejela 1 prijavo. Izvedenih je bilo 198 inšpekcijskih pregledov. Od tega je bil uveden inšpekcijski postopek v 153 zadevah. Vsi ostali postopki so se nanašali na delovanje inšpekcije za žičniške naprave in smučišča. V letu 2013 je bilo rešenih 96 inšpekcijskih zadev. Inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sta v zvezi s svojimi postopki različnim naslovnikom posredovala 9 dopisov, odgovorov in pojasnil strankam, prijaviteljem in drugim. V letu 2013 je bilo na področju inšpekcijskega nadzora žičniških naprav in varnosti na smučiščih opravljenih 198 inšpekcijskih pregledov, izrečenih 46 opozoril po ZIN-u za odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti ter izdanih 17 ureditvenih odločb.

Tabela 14: Število ukrepov v inšpekcijskem postopku

št. pregledov	št. zapisnikov	št. opozoril	št. odločb	št. sklepov	št. sklepov – izvršba
198	180	46	17	11	0

Natančnejši podatki o dejanjih in ukrepih inšpekcije v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 so razvidni iz Tabele 15.

Tabela 15: Število ukrepov v inšpekcijskem postopku

Inšpekcija za žičniške naprave in smučišča	Število
Zapisnik: redni pregled	156
Zapisnik: izredni pregled	9
Zapisnik: kontrolni pregled	13
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	0
Ostali zapisniki	2
Odločba	20
Opozorilo po ZIN (upravno)	76
Sklep: dovolitev izvršbe	0
Sklep: o denarni kazni	0
Znesek izrečenih denarnih kazni	0
Sklep: ustavitev postopka	10
Ostali sklepi	1

V letu 2013 inšpekcija za žičniške naprave in smučišča ni prejela pritožb zoper izdane akte v upravnem postopku.

V času zimskih šolskih počitnic sta inšpektorja za žičniške naprave in smučišča ter inšpektorji pooblaščenimi za nadzor smučišč (4), izvedli akcijski inšpekcijski nadzor smučišč, z namenom zagotavljanja večje varnosti na smučiščih in sicer nadzor nad spoštovanjem vseh predpisov, ki urejajo varnost na smučiščih, skladno z določili 19. člena ZVSmuč. V okviru inšpekcijskega nadzora je so bile nadzirane dolžnosti upravljavca posameznega smučišča, ki so se nanašale predvsem na:

- označitev robov smučarskih prog,
- namestitvev mrež,
- namestitvev znakov,
- zaprtje smučišč in zaprtje posameznih smučarskih prog,
- zahtevana uskladitev dovoljenj za obratovanje in dejanskega stanja,
- namestitvev informativnih tabel in tabel s FIS pravili,
- obratovanje smučišče brez nadzornikov,
- smučanje izven urejenih smučišč,
- obratovanja smučišč brez dovoljenja za obratovanje in
- opravljanje organiziranega poučevanja smučanja brez ustrezne licence.

Inšpektorji so v akciji opravili 29 inšpekcijskih pregledov smučišč in 26 kontrol poučevanja smučanja. Izdanih je bilo 12 opozoril na zapisnik o inšpekcijskem pregledu po ZIN in 1 odločba po ZUP, skupno s 64 izrečenimi ukrepi upravljavcem smučišč za odpravo ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti. V prekrškovnem postopku je bilo izrečenih 27 opozoril po ZP-1 in 3 globe o prekršku s plačilnim nalogom. Med obratovanjem in vzdrževanjem žičniških naprav inšpektorja za žičniške naprave in smučišča sodelujeta pri reševanju ugotovljene problematike s pooblaščenimi pravnimi osebami za opravljanje strokovno tehničnih pregledov naprav in upravljavci žičniških naprav. Prav tako se vključujeta v reševanje problematike zagotavljanja varnosti na smučiščih. Inšpektorja sta v letu 2013 stalno aktivno sodelovala v postopkih za izdelavo podlag pri pripravi novih predpisov s področja žičniških naprav in smučišč.

V letu 2013 je bil obravnavan izredni dogodek, na podlagi katerega je bil pričet inšpekcijski postopek, zaradi nezgode na žičniški napravi krožno kabinske žičnice na smučišču Kanin, odsek A - B. V inšpekcijskem postopku je bila upravljavcu žičniške naprave izdana upravna odločba o prepovedi obratovanja. V nadaljevanju tega postopka je bil opravljen še inšpekcijski nadzor nad krožno kabinsko žičnico Kanin, odsek B - C in C - D, pri čemer je bila upravljavcu prav tako izdana upravna odločba o prepovedi obratovanja do izpolnitve odrejenih ukrepov. V letu 2013 sta inšpektorja pri nadzoru sodelovala s predstavniki IRSNZ in Policije. Poleg navedenega so bili pred začetkom zimske sezone organizirani delovni sestanki s predstavniki posameznih Policijskih uprav in upravljavci smučišč. Na teh srečanjih so bile podane ocene in analize predhodnega obdobja ter oblikovane smernice za nadzor in ukrepanje v prihodnji zimski sezoni. Predstavniki inšpekcije je sodeloval pri izvajanju programa strokovnega usposabljanja osebja za obratovanje žičniških naprav in strokovnega usposabljanja nadzornikov pri Centru za poslovno usposabljanje Gospodarske zbornice Slovenije.

6.3.3 Prekrškovni postopek

Ukrepi, ki so jih v prekrškovnih postopkih izrekli inšpektorji pri nadzoru žičniških naprav in smučišč, na podlagi ugotovljenih kršitev določb predpisov, ki jih nadzirajo, so se nanašali predvsem na usposobljenost delavcev na žičniških napravah in neustrezno zagotavljanje varnosti na smučiščih.

V letu 2013 je bilo uvedenih 9 prekrškovnih zadev in rešeni 2 prekrškovni zadevi.

Tabela 16: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predl. uklonilni zapor
87	75	8	1	4	0	0

V letu 2013 so inšpektorji pri nadzoru žičniških naprav in smučišč izdali 8 plačilnih nalogov, 5 odločb o prekršku in kršiteljem izrekli 75 opozoril.

Tabela 17: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek (EUR)
Nastanek terjatve	6.292,84
Plačilo terjatve	2.371,90
Polovični znesek plačanih glob	2.251,86

7 INŠPEKCIJA ZA ENERGETIKO IN RUDARSTVO

Inšpektorji Inšpekcije za energetiko in rudarstvo izvajajo nadzor na področju elektroenergetike, strojne energetike in rudarstva. Naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora energetskih inšpektorjev so predpisane z Energetskim zakonom (EZ, Uradni list RS, št. 27/07 – UPB2 in naslednji) in podzakonskimi predpisi, ki so bili sprejeti na podlagi tega zakona. Temeljna naloga energetskih inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektroenergetike je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja vseh energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Na področju strojne energetike energetski inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov in standardov, ki veljajo za področje strojne energetike, na energetskih objektih, napravah, postrojih in napeljavah. Inšpektorji izvajajo nadzor tudi nad drugimi energetskimi napravami, nadzor nad vzdrževalnimi deli v javno korist na področju strojne energetike, nadzor nad načinom delitve in obračuna stroškov za toploto, nadzor nad licencami in nadzor nad energetskimi koncepti lokalnih skupnosti.

Podlaga za izvajanje nadzora rudarskih inšpektorjev so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pravice inšpektorja za delo in pravice tržnega inšpektorja pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje in nadzor rudnikov v zapiranju in nad rudarskimi muzeji. Posebnost pri nadzoru rudarskih inšpektorjev je predpisana periodika ter takojšnja raziskava nesreč pri delu in nevarnih pojavih. Pri izvajalcih rudarskih del, ki pri izvajanju del potrebujejo električne naprave in instalacije nadzor izvaja rudarski elektroenergetski inšpektor. Rudarski elektroenergetski inšpektor izvaja nadzor na podlagi Zakona o rudarstvu in Pravilnika o zahteva za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih pri postavljanju in uporabi elektro instalacij in naprav v podzemnih prostorih ter na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin.

7.1 PODROČJE ELEKTROENERGETIKE

Temeljna naloga energetskih inšpektorjev, ki izvajajo nadzor na področju elektroenergetike je zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja vseh energetskih naprav, napeljav in postrojenj.

7.1.1 *Pristojnost in zakonodaja*

Inšpekcija za elektroenergetiko izvaja nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov, standardov in drugih predpisov, ki veljajo za področje elektroenergetike. Naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora so predpisane z EZ in tehničnimi predpisi, ki veljajo na podlagi tega zakona. Inšpektorji elektroenergetske inšpekcije so v letu 2013 opravljali redne naloge inšpekcijskega nadzora nad izpolnjevanjem predpisov s področja zagotavljanja varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, to je naprav za proizvodnjo električne energije, prenosnega in distribucijskega omrežja za električno energijo in drugih naprav za oskrbo in porabo električne energije.

Inšpektorji poskušajo opozoriti na nepravilnosti že v fazi gradnje ali rekonstrukcije elektroenergetskih naprav. S takim pristopom se skuša zagotoviti, da inšpekcija ni samo regulator nepravilnosti ampak zagotavlja pravočasno in učinkovito ukrepanje. S preventivnimi nadzori obratovanja elektroenergetskih naprav je dosežena večja varnost in zanesljivost ter tudi racionalnost. To pa posledično pomeni, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti. Med obratovanjem so takšni posegi praviloma dražji in posledično to pomeni tudi izpad proizvodnje, kar ima v primeru naprav v sklopu elektroenergetskega sistema RS lahko škodljive posledice za celotno gospodarstvo. V skladu z načinom in vsebino inšpekcijskih pregledov, predpisanih s tehničnimi predpisi, elektroenergetska

inšpekcija opravlja predpisane redne in izredne inšpekcijske preglede pri gradnji, obratovanju in vzdrževanju naslednjih elektroenergetskih objektov in naprav:

- proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni
- proizvodnja električne energije v hidroelektrarnah in malih elektrarnah na alternativne energetske vire,
- prenosno omrežje (400-110 kV) – daljnovodi, razdelilno transformatorsko postaje,
- distribucijsko omrežje (110-0,4 kV) – daljnovodi, transformatorske postaje,
- veliki porabniki električne energije,
- ostali porabniki električne energije in objekti javnega pomena in
- elektroenergetske naprave po evropskih direktivah ATEX 110a in ATEX 118a.

Poleg tega so energetski inšpektorji, ki izvajajo nadzor na področju elektroenergetike v letu 2013, v skladu s svojimi pooblastili izvajali nadzor nad predpisano dokumentacijo, ki jo morajo posedovati zavezanci (splošni dobavni pogoji, licence, sistemska obratovalna navodila, usposobljenost upravljavcev energetskih naprav).

7.1.2 Inšpekcijski nadzor

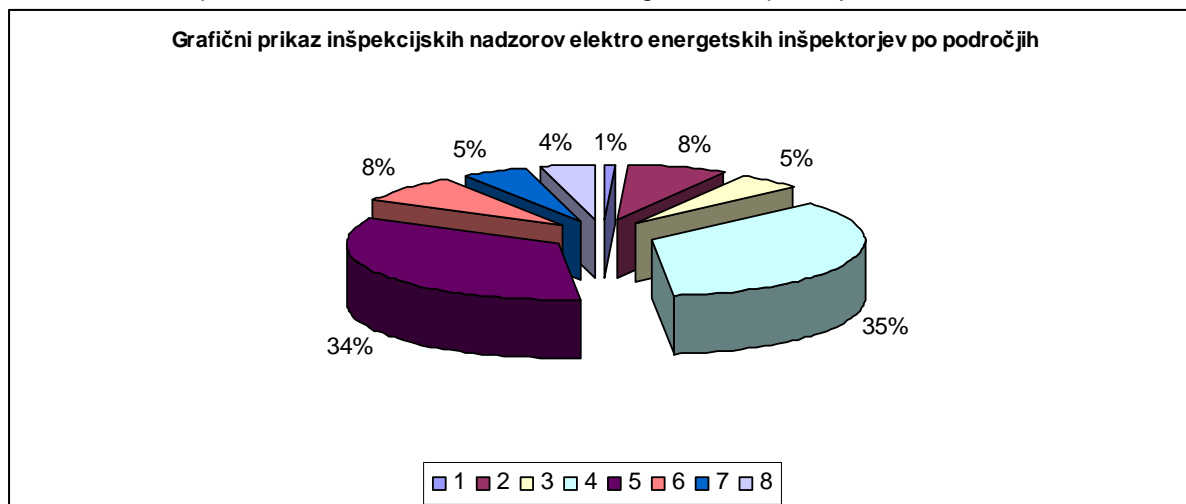
Elektroenergetski inšpektorji so svoje delo opravljali po sprejetem načrtu dela za leto 2013. V letu 2013 so uvedli 1321 inšpekcijskih postopkov. Na področju inšpekcijskih pregledov elektroenergetskih naprav je bilo opravljenih največ pregledov pri distributerjih in uporabnikih. Sicer pa je ravno to področje tisto, kjer se pri inšpekcijskem nadzoru ugotavlja največ pomanjkljivosti, zaradi nespoštovanja zakonov in tehničnih predpisov.

Tabela 18: Število opravljenih inšpekcijskih pregledov po delovnih področjih

1.	Proizvodnja električne energije v termoelektrarnah in v nuklearni elektrarni (redni pregledi in izgradnja)	10
2.	Proizvodnja el. energije v hidroelektrarnah, malih hidroelektrarnah in ostalih proizvajalcih el. energije iz obnovljivih virov in naprav z visokimi izkoristki (redni pregledi in izgradnja)	101
3.	Prenosno omrežje (400 - 110 kV) in RTP 400 / 220 / 110 kV (redni pregledi in izgradnja)	66
4.	Distribucijsko omrežje (110 - 0,4 kV), RTP 110 / xx kV in TP (35), 20, (10) kV (redni pregledi in izgradnja)	461
5.	Porabniki električne energije	453
6.	Licence, sistemska obratovalna navodila, splošni dobavni pogoji, usposobljenost upravljavcev elektro energetskih naprav	109
7.	Elektroenergetske naprave v Ex varni izvedbi	65
8.	Izredni inšpekcijski pregledi (okvare, poškodbe, funkcionalni zagonski preskusi po izgradnji, prijave nepravilnosti)	56
SKUPAJ ELEKTROENERGETSKI INŠPEKTORJI		1321

V letu 2013 je elektroenergetska inšpekcija prejela 7 pritožb zoper izdane akte in 5 odločitev drugostopnega organa vezanih na vložena pravna sredstva. V letu 2013 sta bili 2 odločbi odpravljeni in vrnjeni v ponovni postopek, v 3 primerih je bila pritožba v celoti zavrnjena.

Slika 1: Grafični prikaz strukture nadzorov elektroenergetskih inšpektorjev

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih elektroenergetskih inšpektorjev v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 je razvidno iz spodnje tabele.

Tabela 19: Podatki o številu ukrepov v inšpekcijskem postopku

Elektroenergetska inšpekcija	Število
Zapisnik: redni pregled	1228
Zapisnik: izredni pregled	47
Zapisnik: kontrolni pregled	128
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	12
Ostali zapisniki	12
Odločba	203
Opozorilo po ZIN (upravno)	303
Sklep: dovolitev izvršbe	9
Sklep: o denarni kazni	0
Sklep: ustavitev postopka	196
Ostali sklepi	17

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- pri inšpekcijskih pregledih elektroenergetskih naprav na napetostnih nivojih od 0,4 kV do 400 kV se stalno ugotavlja slabo vzdrževanje elektroenergetskih naprav v lasti gospodarskih družb. To je pri porabnikih električne energije, kjer poleg tehničnih problemov zaznavamo tudi povsem pravne probleme glede lastništva in pristojnosti upravljanja naprav. Na napravah 400 kV in 220 kV je slabše vzdrževanje pogojeno s kratkimi roki izklopov teh naprav, ko se lahko opravijo le najbolj nujna vzdrževalna dela, tako da se zagotovijo pogoji za zanesljivo obratovanje. V prihodnjem letu se predvideva izboljšanje, saj že usposablajo delavne ekipe za delo pod napetostjo na 110 kV daljnovodu. Primarna in sekundarna oprema na stikališču 400 kV NEK je v celoti obnovljena. Obnova 400 kV daljnovoda Krško - Beričevo je potekala po terminskem planu in je dokončana. Izgradnja je potekala brez večjih zapletov. Kritičnih je nekaj 110 kV daljnovodov - predvsem na območju Primorske,
- vzdrževanje elektroenergetskih objektov v lasti gospodarskih javnih služb za prenos in gospodarskih javnih služb za distribucijo električne energije v glavnem poteka po sprejetih in potrjenih načrtih vzdrževanja. Veliko problemov pri vzdrževanju elektroenergetskih objektov

predstavljajo nerešena lastninsko pravna razmerja, neurejene služnosti za elektroenergetska omrežja. Iskanje soglasij lastnikov posameznih parcel je lahko zelo dolgotrajno, včasih celo onemogočeno,

- inšpektorji ugotavljajo, da se je stanje pri porabnikih - objektih javnega pomena (šole, vrtci) izboljšalo. Inšpektorji pri rednih pregledih ne zaznavajo več toliko pomanjkljivosti na vzdrževanju objektov in naprav kot v preteklosti. Dokazila o opravljenih periodičnih pregledih in meritvah na elektroenergetskih napravah so večinoma izdana s strani preglednikov s predpisano strokovno usposobljenostjo. Objekti javnega pomena bodo tudi v prihodnje deležni večje pozornosti, ker so v teh objektih zaradi staranja in ponekod slabega vzdrževanja možni nastanki kratkih stikov, ki lahko povzročijo nepredvidljive posledice,
- poseben poudarek pri inšpekcijskem nadzoru v letu 2013 je bil usmerjen tudi v večstanovanjske zgradbe, ki imajo upravnike. Izkazuje se, da upravniki še niso seznanjeni s Pravilnikom o zahtevah za nizkonapetostne instalacije v stavbah (Uradni list RS, št. 41/09), v katerem je predpisana periodika preizkušanja električnih instalacij v stavbah,
- inšpekcijski nadzori elektroenergetskih naprav, vgrajenih v potencialno eksplozijsko ogroženih prostorih so pokazali, da se je stanje na pri vzdrževanju naprav v eksplozijsko varni izvedbi izboljšalo, saj so lastniki teh naprav resneje pristopili k izpolnjevanju zahtev iz Pravilnika o eksplozijski varnosti.

7.1.3 Zaključek

V letu 2013 je 12 (od septembra 2013 naprej 13) elektroenergetskih inšpektorjev opravilo 1321 inšpekcijskih pregledov. Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev, je bil inšpekcijski nadzor elektroenergetskih naprav opravljen kvalitetno, kar dokazuje tudi razmeroma majhno število okvar glede na njihovo zastarelost. Oskrba z električno energijo je dobra, čeprav se že zaznava porast pritožb nad kvaliteto dobavljene električne energije, predvsem neizpolnjenih pogojev o kvaliteti napetosti po standardu. Opaža se izdaja soglasij za priključitev objektov na nizkonapetostno elektroenergetsko omrežje, čeprav sistemski operater ve, da omrežje ne prenese dodatnih obremenitev. Okvare na energetskih napravah so bile posledica višje sile, zastarelosti naprav ali pomanjkljivega vzdrževanja. Pri nobeni okvari ni bil vzrok pomanjkljiv ali nestrokoven inšpekcijski nadzor.

7.1.4 Akcije v letu 2013

V letu 2013 so elektroenergetski inšpektorji sodelovali v akciji inšpekcijskega nadzora na objektih, ki imajo zgrajeno napravo za proizvodnjo električne energije s pomočjo sončne energije. V Sloveniji je po podatkih Registra deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom, ki ga vodi Javna agencija RS za energijo trenutno 3.251 sončnih elektrarn. Večina je zgrajena na obstoječih stavbah in objektih kot enostavne naprave za proizvodnjo električne energije na podlagi 23a. člena Uredbe o energetski infrastrukturi (Uradni list RS, št. 62/03 in naslednji). V koordinirani akciji inšpekcijskega nadzora na objektih, ki imajo zgrajeno sončno elektrarno so sodelovali energetski in gradbeni inšpektorji Inšpektorata ter inšpektorji Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Namen akcije je bilo ugotoviti stanje legalnosti objektov, na katerih so nameščene sončne elektrarne, stanje posameznih sklopov in napeljav energetskih naprav. V okviru nadzora je bilo preverjeno obratovanje in uporaba sončnih elektrarn ter varnost, zanesljivost obratovanja ter učinkovita raba energije. Poleg tega se je preverjala požarna varnost objektov in sončnih elektrarn. Nadzor se je opravil na večjih objektih v javni rabi. Osnova za

nadzor je bila Priloga 2 Uredbe o energetske infrastrukturi (Uradni list RS, št. 62/03 in naslednji), ki je Priloga 1 k poročilu. Akcija je potekala od 15. 11. 2013 do 15. 12. 2013.

V akciji je sodelovalo 13 energetskih inšpektorjev za področje elektroenergetike, ki so opravili 26 inšpekcijskih nadzorov. Obravnavnih je bilo 26 objektov, na katerih so nameščene sončne elektrarne. Med obravnavanimi objekti je bilo 19 objektov v javni rabi in 7 objektov, v katerih se izvaja gospodarska dejavnost. Energetski inšpektorji so preverjali zlasti dejansko stanje posameznih sklopov in napeljav energetskih naprav, preverjali so obratovanje in uporaba sončnih elektrarn v smislu izpolnjevanja zahtev predpisov ter strokovnost in usposobljenost delavcev, ki upravljajo s sončnimi elektrarnami v smislu zagotovitve varnosti in zanesljivosti obratovanja ter učinkovite rabe energije.

Pri 8 inšpekcijskih nadzorih energetski inšpektorji niso ugotovili nepravilnosti, pri 18 pa so elektroenergetski inšpektorji ugotovili določene nepravilnosti in pomanjkljivosti, na podlagi katerih je bilo izrečeno 18 upravnih ukrepov, in sicer 13 opozoril po 33. členu ZIN in 5 ureditvenih odločb. Zaradi ugotavljanja dejanskega stanja so bili zavezanci pozvani k dostavi dodatne dokumentacije, in sicer dokazil o usposobljenosti delavcev, ki opravljajo dela in naloge upravljanja sončne elektrarne, dokazil o usposobljenosti posameznikov za pregledovanje električnih inštalacij in sistemov zaščite pred strelo ter dokazil o overitvah uporabljenih meril. Po številu ugotovljenih nepravilnosti in pomanjkljivosti so izstopale predvsem pomanjkljivo izdelana navodila za obratovanje in vzdrževanje sončne elektrarne, pomanjkljivo izdelana poročila o pregledu, preizkusu in meritvah električnih inštalacij in sistema zaščite pred strelo ter pomanjkljivo izvedene električne inštalacije in zaščita pred delovanjem strele.

Na območju Slovenije obratuje 3.251 sončnih elektrarn. V okviru koordinirane akcije energetskih, gradbenih in inšpektorjev, ki nadzirajo varstvo pred požari je bilo pregledanih manj kot 1 % objektov oziroma delujočih sončnih elektrarn. Energetski inšpektorji so pri nadzorih ugotovili kar precej nepravilnosti, ki so se nanašale na navodila za obratovanje in vzdrževanje sončnih elektrarn in poročila o pregledu, preizkusu in meritvah električnih inštalacij in sistema zaščite pred strelo. Poleg tega so inšpektorji v nekaterih primerih pri pregledu elektrarn ugotovili nepravilnosti pri električnih inštalacijah in zaščiti pred delovanjem strele. Glede na majhen odstotek pregledanih objektov oziroma energetskih naprav se bo koordinirana akcija nadzora sončnih elektrarn izvedla tudi v letu 2014.

7.1.5 Prekrškovni postopek

Z uveljavitvijo ZP-1, ki se je začel uporabljati z začetkom leta 2005, sta se vsebina in obseg dela vseh inšpektorjev močno spremenila oziroma razširila. Na podlagi drugega odstavka 45. člena tega zakona so namreč upravni in drugi državni organi, ki izvajajo nadzor nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, postali prekrškovni organi. Prekrškovni organi odločajo v postopkih za prekrške prekrškovnega organa oziroma t. i. hitrih postopkih, ki se začnejo po uradni dolžnosti ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti. V primeru ugotovljene storitve prekrška se storilcu izreče globa, vendar pa lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije kršitelja zgolj opozori. V letu 2013 so elektroenergetski inšpektorji uvedli 17 prekrškovnih postopkov. Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih elektroenergetskih inšpektorjev v okviru prekrškovnih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 20.

Tabela 20: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl OPOMIN	št. ZSV	št. predlogov uklonilni zapor
17	1	6	1	2	5	1

Tabela 21: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek (EUR)
Nastanek terjatve	30.750,00
Plačilo terjatve	2.100,00
Polovični znesek plačanih glob	1.750,00
Znesek izterjanih glob	0

7.2 PODROČJE STROJNE ENERGETIKE

Temeljna naloga inšpektorjev na področju strojne energetike je inšpekcijski nadzor nad uporabo predpisov s področja energetike in v okviru inšpekcijskih pooblastil zagotavljanje varnega in zanesljivega obratovanja energetskih naprav, napeljav in postrojenj. Inšpektorat na področju strojne in termo energetike izvaja nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov, standardov in drugih predpisov, ki veljajo za področje strojne in termo energetike.

7.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Na področju strojne energetike inšpektorji izvajajo nadzor nad izvajanjem zakonov, tehničnih predpisov in standardov, ki veljajo za področje strojne energetike, na energetskih objektih, napravah, postrojih in napeljavah. Inšpektorji izvajajo nadzor tudi nad drugimi energetskimi napravami, nadzor nad vzdrževalnimi deli v javno korist na področju strojne energetike, nadzor nad načinom delitve in obračuna stroškov za toploto, nadzor nad licencami in nadzor nad energetskimi koncepti lokalnih skupnosti. Naloge in pristojnosti inšpekcijskega nadzora so predpisane v EZ in v Zakonu o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti (ZTZPUS-1, Uradni list RS, št. 17/11) ter podrejenimi tehničnimi predpisi.

V okviru opravljanja nadzorov inšpektorji preverjajo tudi strokovnost in usposobljenost delavcev, ki upravljajo z energetskimi napravami skladno s Pravilnikom o strokovnem usposabljanju in preizkusu znanja za upravljanje energetskih naprav (Uradni list RS št. 41/09 in naslednji). Način dela inšpektorjev za strojno energetiko zagotavlja odpravo pomanjkljivosti in nepravilnosti že v procesu gradnje ali rekonstrukcije termoenergetskih naprav in tako zagotavlja, da inšpekcija ni samo regulator nepravilnosti ampak je na ta način omogočeno pravočasno ukrepanje. S preventivnim delom pri inšpekcijskem nadzoru nad rednim obratovanjem termoenergetskih naprav je dosežena večja varnost in zanesljivost. S tem je doseženo, da je v rednem obratovanju teh naprav manj ukrepov za odpravo nepravilnosti.

Inšpekcijski nadzor po določbah EZ in ZTZPUS-1 in podrejenih predpisov zajema:

- Proizvodnja električne energije in toplote
- Energetske naprave
- Prenosna in distribucijska omrežja
- Kurjena in drugače ogrevana oprema
- Oprema pod tlakom v uporabi

- Premična tlačna oprema
- Licence za trgovanje z naftnimi derivati
- Lokalni energetske koncepti
- Delitev in obračun toplote v objektih z več posameznimi deli

Na podlagi določb Pravilnika o tehničnih normativih za postavitve, nadzor in obratovanje parnih kotlov in naprav (Uradni list RS, št. 114/2003) je v evidenci inšpektorata vpisanih 863 parnih in vročevodnih kotlov in drugih parnih naprav, za katere so predpisane odobritve, prvi pregledi ter redni periodični in drugi pregledi in preskusi, ki zagotavljajo varno in zanesljivo obratovanje in uporabo te opreme pod tlakom. Pregledi in preskusi so v pristojnosti termoenergetskih inšpektorjev.

Na podlagi tehničnih predpisov za opremo pod tlakom je v evidenci tlačnih posod pri Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo vpisanih preko 33.000 enot opreme pod tlakom (kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom, parne posode, tlačne posode različnih vrst, cevovodi, idr.), poleg tega je v uporabi v Republiki Sloveniji še več kot 1.000.000 (milijon) premičnih tlačnih posod (gasilnih aparatov, jeklenk, svežnjev, cistem, idr.).

Na podlagi Pravilnika o pregledovanju in preizkušanju opreme pod tlakom, periodične preglede in preskuse opreme pod tlakom opravljajo pooblaščen in akreditirani organi za periodične preglede.

7.2.2 Inšpekcijski nadzor

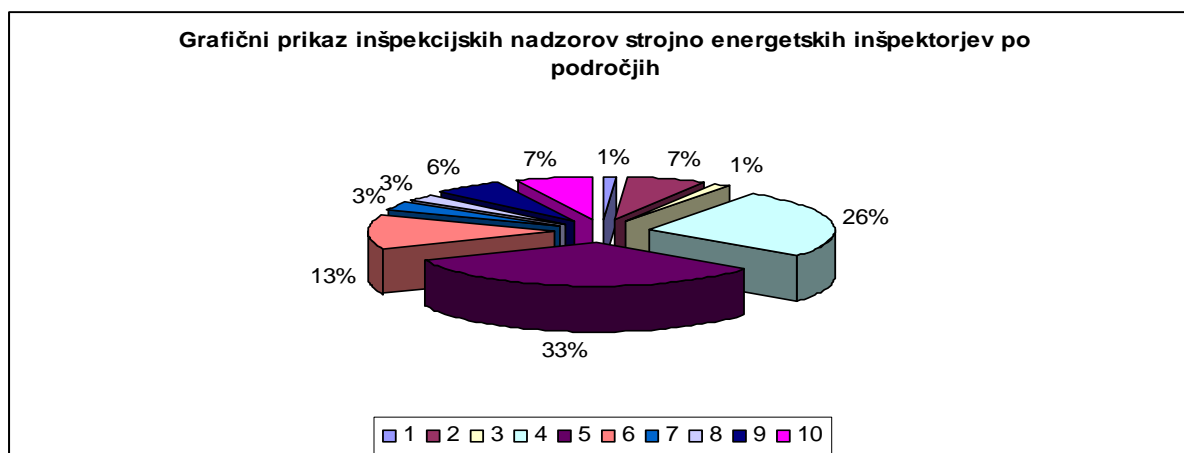
Strojni energetske inšpektorji so svoje delo opravljali po sprejetem planu za leto 2013. V letu 2013 so uvedli 856 inšpekcijskih postopkov. Na področju inšpekcijskih pregledov je bilo opravljenih največ pregledov na kurjeni in drugače ogrevani opremi, opremi pod tlakom in na premični tlačni opremi. Sicer pa je ravno to področje tisto, kjer se pri inšpekcijskem nadzorstvu ugotavlja največ pomanjkljivosti, zaradi nespoštovanja zakonov in tehničnih predpisov.

Tabela 22: Število opravljenih inšpekcijskih nadzorov po delovnih področjih

1.	Proizvodnja el. energije in toplote v NEK, TE, HE, bioplinarnah, toplarnah (redni pregledi in izgradnja)	9
2.	Energetske naprave (toplovodni kotli, termoljni kotli, klimatske naprave, hladilni sistemi, kompresorji, plinska trošila, peči)	61
3.	Prenosna in distribucijska omrežja (redni pregledi in izgradnja)	10
4.	Kurjena in drugače ogrevana oprema pod tlakom	221
5.	Oprema pod tlakom v uporabi (posode, cevovodi)	286
6.	Premična tlačna oprema	107
7.	Licence za trgovanje z naftnimi derivati	28
8.	Lokalni energetske koncepti	24
9.	Inšpekcijski pregledi delitve in obračuna toplote po Pravilniku 7-241/2010	54
10.	Izredni inšpekcijski pregledi (okvare, poškodbe, funkcionalni zagonski preskusi po izgradnji, prijave nepravilnosti)	56
1.-10.	SKUPAJ STROJNOENERGETSKI INŠPEKTORJI	856

Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2013 je strojno energetska inšpekcija prejela 4 pritožbe zoper izdane akte. V letu 2013 nismo prejeli nobene odločitve drugostopnega organa vezanih na vložena pravna sredstva.

Slika 2: Grafični prikaz strukture nadzorov inšpektorjev za strojno energetiko

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih strojno energetskih inšpektorjev v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 je razvidno iz spodnje Tabele 23.

Tabela 23: Podatki o ukrepih v inšpekcijskem postopku

Strojno energetska inšpekcija	Število
Zapisnik: redni pregled	640
Zapisnik: izredni pregled	62
Zapisnik: kontrolni pregled	78
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	2
Ostali zapisniki	1
Odločba	38
Opozorilo po ZIN (upravno)	196
Sklep: dovolitev izvršbe	1
Sklep: o denarni kazni	1
Sklep: ustavitev postopka	108
Ostali sklepi	14

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja energetskih naprav je naslednja:

- pri opravljenih inšpekcijskih pregledih termoeenergetskih objektov, ki tvorijo osnovo proizvodnje električne energije in dobave zemeljskega plina ni bilo ugotovljenih večjih nepravilnosti pri vzdrževanju in upravljanju teh objektov,
- zaradi starosti nekaterih termoeenergetskih objektov za proizvodnjo toplote in električne energije so potrebni vsakoletni obsežni remonts za zagotovitev zanesljivega in varnega obratovanja. Ugotovljeno je bilo, da se nekaterim objektom življenjska doba izteka, iz razloga staranja in iztrošenosti,
- število novo postavljenih parnih naprav ostaja na enakem nivoju kot v 2012. Gre za zamenjave, predvsem zaradi tehnoloških in ekonomskih razlogov učinkovitejše rabe energije, posledično prihaja do večje energetske učinkovitosti,
- povečuje se število parnih in vročevodnih kotlov, ki so trajno ali začasno izločeni iz uporabe (ukinitve proizvodnje, ipd.),

-
- pri mnogovodnih kotlih: ugotovljene netesnosti zvarnih spojev dimnih cevi, deformacije, korozijske poškodbe zaradi kondenzacije dimnih plinov, kar je poleg iztrošenosti kotlov tudi posledica obratovanja pri premajhni obremenitvi.
 - nepravilna nastavitve parametrov zgorevanja pri gorilnikih na kurilno olje in plin, nepravilno zgorevanje pri kotlih na lesno biomaso, iztrošenost naprav za doziranje lesne biomase.
 - Ugotovljeno je bilo, da se število tlačne opreme povečuje. V obratovanju je še vedno nekatera oprema pod tlakom, ki ni prijavljena in niso opravljeni predpisani pregledi in preskusi ter izdelana predpisana dokumentacija. Ni sklenjenih pogodb z Organi za periodične preglede. Vzrok je predvsem v nepoznavanju predpisa s strani lastnikov oz. uporabnikov,
 - periodični pregledi in preskusi opreme pod tlakom niso opravljeni v predpisanem roku. Organi za periodične preglede imajo težave pri izvajanju predpisanih periodičnih pregledov; lastniki opreme pod tlakom jim ne omogočijo pregledov in preskusov v predpisanih rokih, zaradi varčevanja,
 - poškodovane in slabo vzdrževane premične tlačne opreme (jeklenk) je malo, glede na količino jeklenk v uporabi, kar je v pretežni meri posledica novih jeklenk, ki so jih dali v uporabo distributerji plina,
 - ugotovljene so bile nepravilnosti pri opravljanju energetske dejavnosti, predvsem pri trgovanju in skladiščenju z energenti, brez ustreznih licenc,
 - večina stavb z več posameznimi enotami imajo vgrajene delilnike porabljene toplote za ogrevanje. Ugotovljeno je bilo, da se povečuje število prijav, ki se nanašajo na nepravilno delitev in obračunavanje porabljene toplote za ogrevanje v objektih, kjer se toplota za ogrevanje obračunava na podlagi vgrajenih delilnikov toplote za ogrevanje in pripravo sanitarne tople vode za posamezne enote. Veliko je prijav in pritožb nad delom upravnikov stavb in izvajalci delitve in obračuna porabe toplote,
 - ugotovljeno je bilo pomanjkljivo znanje izvajalcev delitve in obračuna stroškov za toploto v stanovanjskih in drugih stavbah z več posameznimi deli, pa tudi slabo poznavanje predpisa lastnikov, ki sprejemajo parametre za delitev in obračun, posledično pa nepravilnosti pri delitvi in obračunu. Ugotovljeno je veliko število postopkovnih nepravilnosti pri odločanju, ki mora potekati v skladu z določili stanovanjske zakonodaje,
 - ugotovljeno je bilo tudi pomanjkljivo usposobljenost osebja, ki upravljajo energetske naprave. Vzrok je predvsem v nepoznavanju materialnih predpisov, racionalizaciji stroškov in zmanjšanem številu zaposlenega osebja.

7.2.3 Zaključek

V letu 2013 je 9 strojno energetskih inšpektorjev opravilo 856 inšpekcijskih pregledov. Na tem mestu je potrebno poudariti, da sta se konec leta 2013 upokojila dva strojno energetska inšpektorja. V primerih ugotovljenih okvar ali drugih nepravilnosti so bili izdani ukrepi za odpravo nepravilnosti in roki za odpravo. Napake so bile odpravljene, kar dokazuje strokovnost inšpektorjev za strojno energetiko, enake okvare se pri nadaljnjem obratovanju niso pojavljale. Starost energetskih naprav ima za posledico večje število okvar, ki so posledica iztrošenosti. Povečanje števila okvar na parnih in vročevodnih kotlih inšpektorji opažajo že nekaj let, zato glede na starost teh naprav in stanje v gospodarstvu, takšen trend pričakujemo tudi v prihodnje. Pri rednih inšpekcijskih nadzorih sicer opažamo ustrezno vzdrževanje, vendar vseh napak ni mogoče ugotoviti in se pokažejo šele med obratovanjem. Termoenergetske naprave (kotli in pripadajoča oprema) mnogokrat zaradi spremenjenih tehnoloških procesov v proizvodnji in zaradi spremenljivih potreb po toploti pogosto obratujejo pri neugodnem režimu, največkrat pri premajhni obremenitvi. Vse to dodatno vpliva na krajšo življenjsko dobo.

Kljub precejšnji obremenjenosti inšpektorjev je bil inšpekcijski nadzor termoenergetskih naprav opravljen kakovostno, kar dokazuje tudi razmeroma majhno število okvar glede na zastarelost energetskih naprav. Ni bilo nobene nesreče z večjo gmotno škodo ali s človeškimi žrtvami. Okvare na energetskih napravah so bile posledica zastarelosti naprav ali pomanjkljivega vzdrževanja, pri nobeni okvari ni bil vzrok pomanjkljiv ali nestrokoven inšpekcijski nadzor. Oskrba s toploto s sistemi daljinskega ogrevanja in z zemeljskim plinom je bila praktično nemotena, razen investicijsko vzdrževalnih del in nekaj manjših poškodb zaradi gradbenih del. Na področju parnih in vročevodnih kotlov in posod veljata dva pravilnika, ki povzročata med uporabniki kar nekaj zmede. Zato je potrebno ta dualizem čim prej odpraviti, saj tudi med lastniki uporabniki povzroča slabo voljo zaradi dvojnega pregledovanja. Pereč problem ostaja projektiranje, graditev, obratovanje in vzdrževanje kotlovnice, ki se kurijo z energentom plin, ter plinskih instalacij v objektih, ker še ni sprejetih ustreznih podzakonskih predpisov (stari pravilnik pa je razveljavljen). Da bi zagotovili varno in zanesljivo obratovanje, bo potrebno čim prej sprejeti predpis na tem področju in se s tem izogniti hujšim nesrečam.

7.2.4 Akcije v letu 2013

V letu 2013 so strojno energetski inšpektorji sodelovali v akciji inšpekcijskega nadzora internih pretakališč. Za namen koordinirane skupne akcije je s strani CURS predlagan izbor 6 zavezancev, ki prodajajo gorivo na svojem internem servisu drugim osebam – končnim porabnikom. V akciji so poleg energetskih inšpektorjev sodelovali tudi DURS, TIRS in MIRS.

7.2.5 Prekrškovni postopek

V letu 2013 je bilo uvedenih 30 prekrškovnih postopkov.

Tabela 24: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predlogov uklonilni zapor
30	1	0	0	2	0	0

Tabela 25: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek (EUR)
Nastanek terjatve	120,00,00
Plačilo terjatve	90,00
Polovični znesek plačanih glob	0
Znesek izterjanih glob	0

7.3 PODROČJE RUDARSTVA

Podlaga za izvajanje nadzora rudarskih inšpektorjev so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pravice inšpektorja za delo in pravice tržnega inšpektorja pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje in nadzor rudnikov v zapiranju in nad rudarskimi muzeji. Posebnost pri nadzoru rudarskih inšpektorjev je predpisana periodika ter takojšnja raziskava nesreč pri delu in nevarnih pojavov. Pri izvajalcih rudarskih del, ki pri izvajanju del potrebujejo električne naprave in instalacije nadzor izvaja rudarski elektroenergetski inšpektor. Rudarski elektroenergetski inšpektor izvaja nadzor na podlagi Zakona o rudarstvu (Zrud-1, Uradni list RS, št. 61/10 in naslednji) in Pravilnika o zahtevah za

zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu in o tehničnih ukrepih pri postavljanju in uporabi el. instalacij in naprav v podzemnih prostorih in na površini pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin.

7.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Temeljna naloga rudarskih inšpektorjev je nadzor nad izvajanjem ZRud-1 in na njegovi podlagi izdanih predpisov, tehničnih predpisov in predpisov s področja varnosti in zdravja pri izvajanju rudarskih del ter drugih predpisov pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin. Kadar nadzoruje izvajanje ukrepov s področja varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del po določbah tega zakona, ima rudarski inšpektor pravice in dolžnosti kot jih ima inšpektor za delo, po predpisih, ki urejajo inšpekcijo dela in predpisih, ki urejajo varnost in zdravje pri delu. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pravice inšpektorja za delo in pravice tržnega inšpektorja pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem. Rudarski inšpektor opravlja tudi nadzor monitoringa vplivov rudarskih del na okolje in nadzor rudnikov v zapiranju in nad rudarskimi muzeji. Podlaga za izvajanje nadzora so materialni predpisi, ki urejajo področje rudarstva, varnosti in zdravja pri delu, skladnosti proizvodov ter zakoni o zapiranju rudnikov.

Rudarski inšpektorji so v letu 2013 izvajali inšpekcijski nadzor pri nosilcih rudarske pravice in izvajalci rudarskih del pri raziskovanju in izkoriščanju mineralnih surovin. Poleg so izvajali nadzor pri graditvi objektov z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtnjem vrtin nad 300 m globine, kot to določa 123. člen ZRud-1. Na področju Republike Slovenije je podeljeno je 251 rudarskih pravic, kar pomeni 251 rudnikov za površinsko in podzemno pridobivanje. Inšpekcija izvaja nadzor nad izvajanjem rudarskih del pri raziskovanju in izkoriščanju na tehničnem področju in na področju varnosti in zdravja pri delu, kar pomeni nadzor rudarskih družb in samostojnih podjetnikov, ki so nosilci rudarske pravice na 251 lokacijah, nadzor osmih rudnikov, vključno z rudniki v zapiranju z obrati in strokovnimi službami ter pridobivanje nafte in nadzor reševalnih postaj rudnikov (5 reševalnih postaj).

Nekateri nosilci rudarske pravice rudarska dela ne izvajajo sami, ampak za to najamejo izvajalca rudarskih del.(izvajalske pogodbe). Pri izvajalcih rudarskih del inšpektorji nadzirajo ali so le ti usposobljeni za izvajanje teh del in če rudarska del izvajajo v skladu s tehnično dokumentacijo. Pri izvajanju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu pri rudarskih delih ima rudarski inšpektor pravice inšpektorja za delo in pravice tržnega inšpektorja pri nadzoru strojev, protieksplzijske zaščite in osebne varovalne oprem. Naloga rudarskih inšpektorjev je zagotavljanje skladnosti izkoriščanja z določili koncesijskih pogodb in preverjanje skladnosti del s potrjeno tehnično dokumentacijo ter zagotavljanje postopkov opustitve rudarskih del. Poleg tega rudarski inšpektorji nadzirajo varnost in zdravje pri delu pri podzemnem in površinskem izvajanju rudarskih del in nadzor nad vplivi rudarskih del na okolje. Na podlagi ugotovitev nadzora v preteklem letu so glavni cilji pri nadziranju podzemnega pridobivanja usmerjeni v nadzor izvajanja kriterijev varnega odkopavanja v povezavi z dolžino in lokacijami odkopnih front ter pojavov v robnih pogojih odkopnih polj (steborni udari).

Inšpekcijski nadzor po določbah ZRud-1 in ZVZD-1 in podrejenih predpisov zajema:

- nosilci rudarske pravice za izkoriščanje,
- izvajalci rudarskih del,
- nadzor pri graditvi objektov z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtnjem vrtin nad 300 m globine,
- raziskave delavnih nesreč in nevarnih pojavov,
- nezakonito izkoriščanje mineralnih surovin in nepravilno miniranje v pridobivalnih prostorih oziroma pri graditvi objektov,
- mnenja po ZRud-1

Za inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev je določena periodika izvajanja. Periodika nadzora je določena v 127. členu ZRud-1. Zaradi predpisane periodike inšpekcijskega nadzora je upravni akt, odločba, obravnavan periodično. Zavezanec je dolžan izvajati ukrepe inšpektorjev skladno s periodiko. Rudarski inšpektorji imajo pooblastila delovnih inšpektorjev, kot to določata 72. člen ZVZD-1 in 125. Člen ZRud-1. Rudarski inšpektorji izvajajo nadzor na podlagi ZVZD-1 pri rudarskih in podzemnih gradbenih delih, ki se izvajajo z rudarskimi metodami dela. Kadar rudarski inšpektorji nadzorujejo izvajanje ukrepov s področja varnosti in zdravju pri delu pri izvajanju rudarskih del po določbah ZRud-1, ima rudarski inšpektor pravice in dolžnosti kot jih ima inšpektor za delo. Rudarski inšpektor mora v primeru smrtne ali skupinske nesreče v rudniku takoj na mestu pričeti z raziskavo okoliščin nesreče, odrediti ukrepe za zavarovanje dokazov in ukrepe varnostne narave. Poleg tega mora izdelati pisno mnenje o vzrokih nesreče (127. člen ZRud-1). Zaradi te določbe je v okviru rudarske inšpekcije, v povezavi s Centrom za obveščanje RS, organizirana stalna pripravljenost rudarskih inšpektorjev izven rednega delovnega časa.

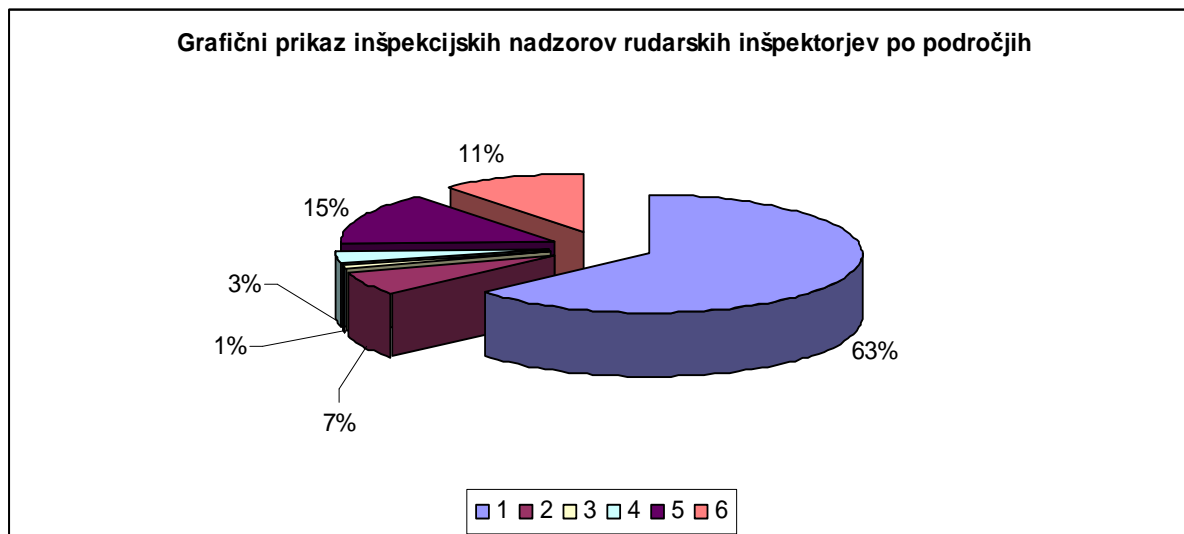
7.3.2 Inšpekcijski nadzor

Na podlagi določil ZRud-1 je inšpekcijski nadzor rudarskih inšpektorjev razdeljen na dve osnovni področji, in sicer na raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin ter na izvajanje rudarskih del, ki niso v neposredni povezavi z raziskovanjem in izkoriščanjem mineralnih surovin. Redni inšpekcijski nadzor je v letu 2013 obsegal nadzor rudnikov s podzemnim pridobivanjem z obrati in strokovnimi službami, nadzor pri pridobivanju ogljikovodikov v SV Sloveniji, nadzor nad zaključnimi zapiralnimi deli v rudnikih, ki se zapirajo, nadzor rudarskih družb pri površinskem pridobivanjem mineralnih surovin, opravljen je bil nadzor pri izvajalcih rudarskih del, poleg tega je bil opravljen nadzor na rudniških prostorih s podeljenimi rudarskimi pravicami za raziskovanje in izkoriščanje mineralnih surovin. Na rudnikih, kjer še delujejo rudarske reševalne službe je bil opravljen nadzor nad delovanjem rudarskih reševalnih služb. Rudarski inšpektorji so v letu 2013 v opravljali tudi nadzor nad izvajanjem razstreljevanja izven rudniških prostorov, nadzor pri izvajanju vrtnih del globine nad 300 m izven rudniških prostorov in nadzor nad obratovanjem treh podzemnih rudarskih muzejev.

Tabela 26: Število opravljenih inšpekcijskih nadzorov po delovnih področjih

1.	Nosilci rudarske pravice (podzemno pridobivanje mineralne surovine, površinsko pridobivanje mineralne surovine, pridobivanje mineralne surovine z vrtanjem)	167
2.	Izvajalci rudarskih del (podzemno pridobivanje mineralne surovine, površinsko pridobivanje mineralne surovine, pridobivanje mineralne surovine z vrtanjem)	17
3.	Graditev objektov z minerskimi deli z minerskimi in vrtnimi deli ter vrtanjem vrtnin nad 300 m globine	2
4.	Nesreče in nevarni pojavi	8
5.	Izredni inšpekcijski pregledi (prijave, nezakonito izkoriščanje mineralnih surovin in nepravilno miniranje v pridobivalnih prostorih oziroma pri graditvi objektov)	39
6.	Mnenja po ZRud-1	28
1.- 6.	SKUPAJ RUDARSKI INŠPEKTORJI	261

Slika 3: Struktura izvedenih nadzorov rudarskih inšpektorjev

V letu 2013 je rudarska inšpekcija prejela 5 pritožb zoper izdane akte in 10 odločitev drugostopnega organa vezanih na vložena pravna sredstva. V letu 2013 je bilo 8 odločb odpravljenih in vrnjenih v ponovni postopek, 1 odločba pa je bila delno odpravljena. Ena pritožba je bila zavrnjena. Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih rudarskih inšpektorjev v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 je razvidno iz spodnje tabele.

Tabela 27: Podatki o ukrepih v inšpekcijskem postopku

Rudarska inšpekcija	Število
Zapisnik: redni pregled	134
Zapisnik: izredni pregled	9
Zapisnik: kontrolni pregled	19
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	0
Ostali zapisniki	6
Odločba	46
Opozorilo po ZIN (upravno)	38
Sklep: dovolitev izvršbe	0
Sklep: o denarni kazni	0
Znesek izrečenih denarnih kazni	0
Sklep: ustavitev postopka	10
Ostali sklepi	2

Povzetek ugotovitev inšpekcijskih pregledov in ocena stanja v rudarstvu je naslednja:

- v letu 2013 so rudarski inšpektorji pričeli izdajati odločbe nosilcem rudarske pravice v stečaju, katerim je po določilih ZRud-1 rudarska pravica ugasnila,
- na področju nadzora iz varnosti in zdravja pri delu je bilo izdanih nekaj prepovedi uporabe delovne opreme. Izvajalci so odpravili pomanjkljivosti v roku,
- pri podzemnem pridobivanju premoga je ugotovljeno povečanje odkopne fronte, pri čemer se je v okviru inšpekcijskega nadzora izvršilo preverjanje kriterijev varnega odkopavanja, ob zahtevi stalne interne kontrole parametrov ter geomehanskega stanja v sloju.
- obravnavane so bile prijave vplivov minerskih del na okolico in odlaganja nedovoljenih materialov,

- na področju nadzora trga je vzpostavljeno učinkovito sodelovanje s carinskim organom,
- izvajalcem minerskih in vrtalnih del izven rudniškega prostora so bila izdana opozorila glede veljavnosti določb 123. čl. ZRud-1,
- pri izvajanju nadzora nad zapiralnimi deli v rudnikih je bilo ugotovljeno, da so zapiralna dela v rudnikih Zagorje, Senovo, Kanižarica, Idrija in Žirovski vrh v zaključni fazi oziroma so zaključena. Pristojni organi pripravljajo odločbe o ukinitvi pravic in obveznosti,
- podzemno pridobivanje premoga se izvaja samo še v premogovniku Velenje. Vzporedno s proizvodnjo se v Premogovniku Velenje izvaja postopek opustitve pridobivanja v jami Škale,
- v Rudniku Trbovlje – Hrastnik se je v letu 2013 končalo s proizvodnjo premoga. Izvajajo se le še zapiralna dela na podlagi Zakona o postopnem zapiranju Rudnika Trbovlje – Hrastnik,
- v letu 2013 so se v manjši meri izvajala zapiralna dela v rudnikih (premogovnikih) v zapiranju Zagorje, Kanižarica in Senovo. V rudniku Zagorje in Kanižarica se izvajajo zaključna zapiralna dela na površini, v rudniku Senovo pa jama še ni zaprta v celoti. V celoti je zaprta jama Rudnika Žirovski vrh, na površini pa še izvajajo sanacijska dela na odlagališčih hidrometalurške in jamske jalovine. V rudniku Mežica so bili postopki zapiranja zaključeni v letu 2005. V rudniku Idrija so zapiralna dela v jami zaključena.,
- z vidika inšpekcijskega nadzora je površinsko pridobivanje po številu objektov najboljše, po številu zaposlenih pa je takoj za podzemnim pridobivanjem. Največji delež predstavlja pridobivanje tehničnega kamna, sledi pridobivanje gramoza, gline, mivke in pridobivanje okrasnega kamna ter soli,
- kljub zapiranju rudnikov v Sloveniji še vedno deluje 5 reševalnih čet, in sicer Premogovnika Velenje, Rudnika Trbovlje – Hrastnik, Naftne Geoterm Lendava, Rudnika Mežica in Rudnika Idrija. Rudarska reševalna četa Premogovnika Velenje je vključena v koncept reševanja pri Civilni zaščiti RS. Usposabljanje reševalcev poteka po sprejetih programih, pregledovanje reševalne opreme pa izvaja pooblaščenec. Rudarske reševalne službe na področju usposabljanja in nudenja pomoči usklajuje Koordinacijski odbor reševalnih služb rudnikov Slovenije, kjer aktivno sodelujejo tudi rudarski inšpektorji.

7.3.3 Zaključek

V letu 2013 so rudarski inšpektorji opravili 261 inšpekcijskih nadzorov, od tega 214 rednih in 47 izrednih. Poleg tega so rudarski inšpektorji kot del sistema zašite in reševanja RS sodelovali pri pripravi in izvedbi skupne reševalne vaje vseh enot zaščite in reševanja »Dnevi zaščite in reševanje VELENJE 2013«. V okviru dnevov zaščite in reševanja je bilo na Premogovniku Velenje 38. srečanje rudarskih reševalnih enot oziroma skupna vaja rudarskih reševalnih enot v jamah Premogovnika Velenje, kjer so aktivno sodelovali tudi rudarski inšpektorji. Ocenjujemo, da je bil inšpekcijski nadzor opravljen v okviru letnega programa in zastavljenih ciljev, s čemer so rudarski inšpektorji zagotavljali pri izvajanju rudarskih del javni interes na področju varnosti in zdravju pri delu, varovanja okolja, ustreznosti delovne in varovalne opreme ter ukrepe v zvezi s protiekspluzijsko zaščito v ogroženih območjih. Ugotovitve pri izvajanju nadzora kažejo, da se stanje na področje zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu pri izvajanju rudarskih del na splošno izboljšuje, kar je deloma tudi posledica izrazite preventivne vloge inšpekcijskega nadzora. Uspešnost nadzora na področju preprečevanja kraje mineralne surovine je odvisna tudi od sodelovanja z drugimi inšpekcijskimi organi.

7.3.4 Akcije v letu 2013

V letu 2013 rudarski inšpektorji niso sodelovali v nobeni akciji.

7.3.5 Prekrškovni postopek

Zaradi rednega izvrševanja ukrepov, ki so bili izrečeni zavezancem (odločbe, opozorila) ni bilo potrebe po posebnem represivnem delovanju rudarskih inšpektorjev, razen v primerih, ki so bili predani v nadaljnjo obravnavo pristojnim organom. Izvajalci povečini sledijo pri izvajanju inšpekcijskim rokom, ki so z odločbami določeni za odpravo pomanjkljivosti.

7.4 OSTALO DELO

S področja dela Inšpekcije za energetiko in rudarstvo je bilo v letu 2013 preiskovalnim organom, Varuhu človekovih pravic in Komisiji za preprečevanje korupcije posredovanih 32 odgovorov. Poleg tega je bilo v letu 2013 medijskim hišam oz. novinarjem posredovano 23 sklopov odgovorov na novinarska vprašanja.

8 GRADBENA, GEODETSKA IN STANOVANJSKA INŠPEKCIJA

8.1 PODROČJE GRADNJE

8.1.1 Pristojnost in zakonodaja

Pristojnosti gradbene inšpekcije so določene v zakonih: Zakon o graditvi objektov (ZGO-1, Uradni list RS, št. 102/04 in naslednji), Zakon o urejanju prostora (ZUreP-1, Uradni list RS, št. 110/02 in naslednji) Energetski zakon (EZ, Uradni list RS, št. 27/07 – UPB2 in naslednji), Zakon o gradbenih proizvodih (ZGPro, Uradni list RS 52/00), Zakon o preprečevanju dela in zaposlovanja na črno (ZPDZC, Uradni list RS, št. 12/07 – UPB1) in podzakonskih aktih.

Na podlagi določil zakona o graditvi objektov ZGO-1 gradbeni inšpektorji nadzirajo gradnjo objektov, med drugim:

- ali imajo investitorji gradbeno dovoljenje za graditev objektov oziroma za dela, ki jih opravljajo, ali dela opravljajo v skladu z dovoljenjem,
- ali se gradnja oziroma sprememba namembnosti izvaja skladno z izdanim gradbenim dovoljenjem,
- ali se dela, za katera ni treba pridobiti dovoljenj po določbah ZGO-1, izvajajo v skladu s prostorskimi akti in gradbenimi predpisi,
- ali se gradi objekt, za katerega je izdan sklep, s katerim se je dovolila obnova postopka in zadržanje izvršitve gradbenega dovoljenja,
- ali udeleženci pri graditvi objektov (projektanti, revizorji, izvajalci, nadzorniki...) izpolnjujejo zahteve, določene z ZGO-1,
- ali imajo lastniki za uporabo objektov uporabno dovoljenje, ali objekte uporabljajo v skladu z dovoljenjem,
- ali objekte vzdržujejo tako, da ti ne ogrožajo varnosti in zdravja ljudi ter okolice.

Na podlagi določil ZGO-1 in predvsem Uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (Uradni list RS, št. 18/13 in naslednji) gradbeni inšpektorji nadzirajo:

- ali zgrajeni enostavni objekti izpolnjujejo pogoje za postavitve brez gradbenega dovoljenja,
- ali je enostavni objekti postavljen v skladu s prostorskim aktom,
- ali investitorji in izvajalci izvajajo vzdrževanje objekta v obsegu, za katera ne potrebujejo gradbenega dovoljenja.

Osnovni cilji gradbene inšpekcije so predvsem:

- čim bolj učinkovito preprečevanje nedovoljenih gradenj,
- v vseh fazah gradnje objektov kontrolirati izpolnjevanje z zakonom določenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov,
- zagotoviti izpolnjevanje predpisanih pogojev in kvaliteto dela pri opravljanju dejavnosti v zvezi z graditvijo objektov.

Vsa dejanja in postopki gradbene inšpekcije so namenjena doseganju teh osnovnih ciljev, s tem namenom inšpektorji tudi dosledno vodijo prekrškovne postopke in izrekajo globe.

8.1.2 Inšpekcijski nadzor

Osnovna naloga gradbene inšpekcije je nadzor nad gradnjo objektov, predvsem preprečevanje nedovoljene gradnje in nadziranje izpolnjevanje z zakonom predvidenih bistvenih zahtev glede lastnosti objektov v vseh fazah graditve. Gradbeni inšpektorji v splošnem ugotavljajo, da se število novih nelegalnih gradenj (objekti, zgrajeni brez dovoljenj - zanje inšpektor naloži odstranitev) zmanjšuje. Večina nedovoljenih gradenj se ugotavlja na zazidljivih območjih – zmanjšuje se število nelegalnih gradenj na kmetijskih zemljiščih. Zmanjšuje se tudi število večjih gradbišč, kar je posledica splošne gospodarske krize, ki je močno posegla v gradbeni sektor.

Določene težave so v postopkih gradbene inšpekcije v zvezi s spremembo namembnosti objektov, predvsem pa pri spreminjanju stanovanjskih objektov v večstanovanjske objekte. Razlog je predvsem v možnosti, da se etažna lastnina razdeli in v uradnih evidencah vpiše na novo stanje (tudi lastniško), ne glede na legalnost izvedenih del. Vzrok navedenim zapletom so predpisi s področja geodetskih dejavnosti, ker so spremembe v uradnih evidencah mogoče ne glede na legalnost novega stanja. Predlagane so bile že ustrezne spremembe predpisov.

Predvsem te dodatne aktivnosti in pa dejstvo, da je gradbeni inšpektor še vedno pristojen za nadzor, če so enostavni objekti, za katere sicer gradbeno dovoljenje ni potrebno, zgrajeni oziroma postavljeni v skladu z občinskimi prostorskimi akti, če so za postavitev pridobljena ustrezna soglasja, ipd., predstavljajo še vedno veliko breme in povečano število postopkov in pristojnosti gradbene inšpekcije. Če namreč pogoji, določeni v občinskem prostorskem aktu, za postavitev enostavnega objekta, za katerega po zakonu gradbeno dovoljenje ni potrebno, mora gradbeni inšpektor uvesti postopek in ukrepati kot da gre za nelegalno gradnjo. Takšen postopek – ugotavljanje opisanih pogojev za gradnjo ali postavitev - pa je sicer po vsebini postopek izdaje dovoljenja, kakršnega vodijo upravne enote, pogoje pa sicer ugotavljajo tudi občinske službe za urejanje prostora.

Gradbeni inšpektorji so v letu 2013 prejeli 3.117 prijav, ter uvedli postopek po uradni dolžnosti v 8.348 zadevah, od tega je bil uveden inšpekcijski postopek v 4.828 zadevah, prekrškovni postopek v 610 zadevah. Ostali postopki pa so se nanašali na delovanje gradbene inšpekcije. V letu 2013 je bilo rešenih 3.217 inšpekcijskih zadev. Največ inšpekcijskih pregledov in zaslišanj so opravili v zvezi z gradnjo manj zahtevnih in nezahtevnih objektov, med katerimi so najpogostejše stanovanjske stavbe. V zvezi z manj zahtevnimi objekti je bilo izrečenih tudi največ inšpekcijskih ukrepov, manj v zvezi z nezahtevnimi objekti, precej manj pa v zvezi z zahtevnimi objekti. Glede na razmerje med številom opravljenih pregledov in številom izrečenih inšpekcijskih ukrepov zaradi nelegalne gradnje je bilo največ kršitev ugotovljenih pri manj zahtevnih stanovanjskih objektih ter pri drugih nestanovanjskih objektih. V letu 2013 so gradbeni inšpektorji v zvezi s postopki poslali 3.106 dopisov, odgovorov, obvestil in pojasnil strankam, prijaviteljem in drugim.

V letu 2013 je gradbena inšpekcija prejela 883 pritožb zoper izdane akte in 989 odločitev drugostopnega organa vezanih na vložena pravna sredstva. V letu 2013 je bilo 163 odločb odpravljenih in vrnjenih v ponovni postopek (16,48%), 41 odločb je bilo v celoti odpravljenih (4,15%), 10 delno odpravljenih (1,01%), 1 odločba je bila izrečena za nično (0,1%), v 6 primerih je drugostopni organ odpravil odločbo in jo nadomestil s svojo odločitvijo (0,61%) ter v 38 primerih spremenil odločitev gradbenega inšpektorja (3,84%). V 730 primerih je bila pritožba v celoti zavrnjena (73,81%).

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih gradbene inšpekcije v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 28.

Tabela 28: Število ukrepov v inšpekcijskem postopku

Gradbena inšpekcija	Število
Zapisnik: redni pregled	1.924
Zapisnik: izredni pregled	2.509
Zapisnik: kontrolni pregled	4.785
Zapisnik o zaslišanju	1.550
Ostali zapisniki	1.200
Odločba	1.262
Opozorilo po ZIN (upravno)	386
Sklep: dovolitev izvršbe	663
Sklep: o denarni kazni	55
Znesek izrečenih denarnih kazni	109.138,32 EUR
Sklep: ustavitev postopka	1.362
Ostali sklepi	758

8.1.3 Prekrškovni postopek

Z uveljavitvijo ZP-1sta se vsebina in obseg dela gradbenih inšpektorjev močno spremenila oziroma razširila. Na podlagi drugega odstavka 45. člena tega zakona so namreč upravni in drugi državni organi, ki izvajajo nadzorstvo nad izvrševanjem zakonov in uredb, s katerimi so določeni prekrški, postali prekrškovni organi. Prekrškovni organi odločajo v postopkih za prekrške prekrškovnega organa oziroma t. i. hitrih postopkih, ki se začnejo po uradni dolžnosti ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti. V primeru ugotovljene storitve prekrška se storilcu izreče globa, vendar pa lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije kršitelja zgolj opozori. V letu 2013 je bilo prejetih 5 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, uvedenih 610 postopkov o prekršku ter rešenih 492 prekrškovnih postopkov.

V prekrškovnih postopkih je gradbena inšpekcija prejela 35 odločitev o zahtevi za sodno varstvo, v katerih je sodišče v 4 zadevah spremenilo globo (11,43%), v 6 zadevah globo spremenilo v opomin (17,14%), v 9 zadevah ustavilo postopek (25,71%), v eni zadevi zavrglo zahtevo za sodno varstvo (2,86%) ter v 15 zadevah zavrnilo zahtevo za sodno varstvo in potrdilo odločitev gradbene inšpekcije (42,86%). Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih gradbene inšpekcije v okviru prekrškovnih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 29.

Tabela 29: Število ukrepov v prekrškovnem postopku

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl. OPOMIN	št. ZSV	št. predlogov uklonilni zapor
610	37	466	61	55	99	0

Tabela 30: Višina terjatve v prekrškovnih postopkih

	Znesek
Nastanek terjatve	574.553,00 EUR
Plačilo terjatve	122.300,00 EUR
Polovični znesek plačanih glob	112.650,00 EUR

8.1.4 Akcije v letu 2013

V letu 2013 je bilo opravljenih več skupnih akcij gradbene inšpekcije, to je ciljanih preverb stanja z namenom ugotavljanja in preprečevanja večjega obsega kršitev in zaščite javnega interesa Tako so bile v letu 2013 izvedene štiri akcije nadzora in sicer:

- akcija nadzora nad gradnjami na kmetijskih zemljiščih,
- akcija nadzora nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov,
- akcija nadzora nad uporabo gostinskih lokalov in nastanitvenih objektov,
- akcija nadzora nad gradnjo sončnih elektrarn.

V nadaljevanju podajamo kratek opis posamezne akcije in poročilo o stanju oziroma ukrepih.

➤ **Akcija nadzora nad gradnjami na kmetijskih zemljiščih v občini Izola**

Namen akcije nadzora nad gradnjami na kmetijskih zemljiščih je ugotavljanje obsega nedovoljene rabe oziroma gradnje na sicer zaščitenih kmetijskih zemljiščih ter posledično zavarovanje in ohranjanje kmetijske dejavnosti na kmetijskih zemljiščih. Na območju Izole se je v zadnjem času, delno kot posledica nove uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje, povečalo število nedovoljene gradnje objektov na kmetijskih zemljiščih, ki niso vedno namenjeni kmetovanju ali spravi orodja, temveč tudi drugim namembnostim, predvsem počitnikovanju.

Akcija nadzora je potekala junija 2013 na območju občine Izola in je bila izvedena ob sodelovanju gradbene in kmetijske inšpekcije z občinskim inšpektoratom in redarstvom ter Skladom kmetijskih zemljišč in gozdov kot upravljavcem kmetijskih zemljišč, na katerih se izvaja oz. je izvršena gradnja.

V sklopu akcije je bil opravljen nadzor nad 19 posegi v prostor, v 13 primerih je gradbeni inšpektor izdal inšpekcijsko odločbo, v dveh primerih pa je gradbeni inšpektor zadevo odstopil v obravnavo kmetijski inšpekciji.

➤ **Akcija nadzora nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov**

Namen akcije nadzora nad vgrajevanjem gradbenih proizvodov je ugotovitev stanja na področju vgrajevanja gradbenih proizvodov in sicer:

- ali izvajalec gradbenih del dobavlja in vgrajuje izključno gradbene proizvode, ki ustrezajo nameravani uporabi in so bili dani v promet v skladu s predpisi za dajanje gradbenih proizvodov v promet in katerih skladnost je potrjena z ustreznimi listinami o skladnosti v skladu s 5. tč. 1. odstavka 83. člena ZGO-1,
- ali odgovorni nadzornik preverja, če je kakovost vgrajenih gradbenih proizvodov dokazana z ustreznimi listinami in ali v primeru ugotovljenega neskladja postopa v skladu z 2. odstavkom 88. člena ZGO-1.

Preverjala so se predvsem se večja gradbišča ter vse vrste gradbenih proizvodov, s poudarkom na fasadnih sklopih, hidroizolacijskih trakovih za temelje, betonu, armaturi, zidakih in polimernih ceveh za odpadno vodo in kanalizacijo. Akcija je potekala celo leto, poudarjeno pa v septembru in oktobru 2013.

Inšpektorji so v namen akcije obravnavali 92 zadev. Izdanih je bilo 5 upravnih odločb in 19 opozoril in en opomin. V dveh primerih so bili sumi nepravilnosti odstopljeni na tržno inšpekcijo.

Nepravilnosti, ki so jih inšpektorji zabeležili so naslednje:

- certifikat biološke čistilne naprave ni v slovenskem jeziku,
- ni certifikata kontrole za armaturo,
- neustrezna dokazila in listine o potrjeni skladnosti za nekatere gradbene proizvode,
- ni certifikata kontrole proizvodnje železokravnice,
- ni izjave o skladnosti v slovenskem jeziku,
- neustrezne mreže,
- ni izjave o lastnostih,
- ni bilo listin o skladnosti,
- odgovorni nadzornik ni v zadostni meri ugotavljal, če je kakovost dokazana z ustreznimi listinami,
- vgrajen beton ni zajet v certifikatu,
- proizvodnja krivljene armature ni certificirana,
- vgrajeni prefabricirani AB elementi so bili brez certifikata.

Priložena dokumentacija je velikokrat neprimerna. Izvajalci konstrukcij pogosto še ne razumejo, s kakšno dokumentacijo se izkaže kakovost gradbenih materialov. Veliko jih je od dobaviteljev zahtevalo izjave o skladnosti in certifikate šele po posredovanju gradbenega inšpektorja.

V okviru nadzora se je izkazala bistvena pomanjkljivost sedanje zakonodaje v tem, da odgovorni nadzor nima eksplicitno določene dolžnosti nadziranja nad vgrajenimi gradbenimi proizvodi, inšpektor pa zoper nadzornika nima primerne ukrepa. V zvezi z gradbenimi proizvodi so bili s strani Inšpektorata podani predlogi za spremembo zakonodaje na tem področju.

➤ **Akcija nadzora nad gostinskimi objekti, nočnimi lokali, hoteli, apartmaji**

V okviru letnega načrta dela Inšpektorata za leto 2013 je bila načrtovana tudi akcija nadzora nad gostinskimi objekti, nočnimi lokali, hoteli, apartmaji, itd. Namen akcije je bil nadzor nad uporabo objektov, v katerih se zadržuje večje število ljudi s ciljem preprečevanja uporabe tistih objektov, katerih uporaba ni dovoljena oziroma ki so grajeni v nasprotju z upravnim dovoljenjem. Cilj akcije je preprečevanje uporabe tistih objektov, ki nimajo pridobljenih ustreznih upravnih dovoljenj ter zagotoviti izpolnjevanje bistvenih zahtev objektov in bistvenih lastnosti objektov. Akcija je potekala na območju celotne Slovenije od 27. 9. 2013 do 29. 11. 2013. V okviru akcije nadzora je bilo izvedenih 278 inšpekcijskih pregledov. V 26 primerih so bile zaradi ugotovljenih kršitev izdane upravne odločbe, gradbeni inšpektorji pa so izrekli tudi 28 opozoril ter izdali 4 plačilne naloge. Akcija nadzora je pokazala nepravilnosti v 20% pregledanih primerov, 10% pregledanih objektov pa ni imelo ustreznih upravnih odločb, potrebnih za gradnjo oziroma uporabo objekta.

➤ **Akcija nadzora nad gradnjo sončnih elektrarn**

V Sloveniji je po podatkih Registra deklaracij za proizvodne naprave električne energije iz obnovljivih virov in soproizvodnje z visokim izkoristkom, ki ga vodi Javna agencija RS za energijo aktivnih 3.251 sončnih elektrarn (dalje: SE). Večina teh je zgrajena na obstoječih stavbah in inženirskih objektih, kot enostavne naprave za proizvodnjo električne energije na podlagi 23.čl. Uredbe o energetski infrastrukturi (Ur.l. RS, št. 62/03 in naslednji; v nadaljevanju: uredba), brez gradbenih dovoljenj. V Sloveniji je le nekaj sončnih elektrarn, ki so bile zgrajene pred uveljavitvijo uredbe in so zanje pridobljena gradbena in uporabna dovoljenja. Iz omenjenega registra, ki vodi seznam vseh

proizvodnih naprav, je razvidno, da v Sloveniji trenutno nimamo nobene sončne elektrarne nazivne moči nad 1MW.

Namen akcije nadzora gradbene inšpekcije je bil ugotoviti stanje legalnosti objektov, na katerih so nameščene naprave za proizvodnjo elektrike na podlagi izrabe sončne energije. V akciji je sodelovalo 15 gradbenih inšpektorjev iz celotne Slovenije.

Akcija je potekala od 15. 11. 2013 do 15. 12. 2013, ob sodelovanju energetskih inšpektorjev in Inšpektorata RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Obravnavanih je bilo 30 objektov, na katerih so nameščene sončne elektrarne, nadzor se je vršil predvsem nad večjimi objekti v javni rabi.

Gradbeni inšpektorji so v okviru nadzora preverjali zlasti:

- ali je objekt, na katerem je sončna elektrarna legalen (gradbeno in uporabno dovoljenje),
- ali je bila za potrebe namestitve sončne elektrarne potrebna rekonstrukcija objekta,
- ali gre za sončne elektrarne nazivne moči do 1MW, ki se jih lahko postavi na obstoječe legalne objekte brez gradbenega dovoljenja.

V večini primerov so gradbeni inšpektorji ugotovili, da so objekti, na katerih so solarne elektrarne, legalno zgrajeni in imajo ustrezna uporabna dovoljenja, da elektrarne ne presegajo nazivne moči 1MW ter da za namestitev slednjih ni bila potrebna statična ojačitev objekta ali strehe in so postopek ustavili, v enem primeru pa je bilo v zvezi z zaznanimi kršitvami izrečeno opozorilo.

8.1.5 Ostale naloge

Po sprejetju novele ZGO-1D in Uredbe o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje je gradbena inšpekcija opravila popis vseh odprtih inšpekcijskih zadev ter na dan 31. 5. 2013 imela v reševanju 8.724 zadev. V 2.472 zadevah je bila izdana inšpekcijska odločba po 152. členu ZGO-1 (inšpekcijski ukrepi pri nelegalni gradnji – odstranitev objekta/vzpostavitev v prejšnje stanje). Med temi zadevami je 1.610 zadev z uvedenim izvršilnim postopkom, saj je bil že izdan sklep o dovolitvi izvršbe. Od tega je v 1.450 zadevah izdan sklep o dovolitvi izvršbe izvršljiv in pravnomočen. To pomeni, da v teh primerih zavezanci nimajo več na voljo rednih pravnih sredstev. Inšpekcijski zavezanci kljub uvedenemu izvršilnemu postopku niso izvršili določb iz inšpekcijskih odločb, zato morajo gradbeni inšpektorji glede na predviden način izvršbe (izvršba po drugi osebi, izvršba s prisilitvijo) to tudi izvršiti. Gradbeni inšpektorji imajo zavedenih tudi 4.921 zadev, v katerih teče ugotovitven postopek oz. v teh zadevah še ni bilo odločeno. Po opravljenem popisu vseh odprtih inšpekcijskih zadev v mesecu maju 2012 je bil pripravljen Seznam rangiranih izvršb. Izvršbe po Seznamu rangiranih izvršb so si sledile tudi v letu 2013, ko je bilo po Seznamu opravljenih 14 izvršb po drugi osebi ter 2 izvršbi, ki sta bili pričeti in nista bili končani.

Na Inšpektoratu je bilo na dan 31. 12. 2013 zaposlenih 191 javnih uslužbencev, od tega 140 inšpektorjev, med katerimi je 71 gradbenih inšpektorjev. Iz navedenih števil je razvidno, da je nemogoče voditi vse inšpekcijske postopke na področju gradbene inšpekcije istočasno in v zakonsko predpisanih rokih, kakor tudi, da je fizično nemogoče zagotoviti ažurno obravnavo vseh prijav, ki jih inšpektorat prejme na področju gradbene inšpekcije.

V zvezi s tem in ob dejstvu, da se gradbena inšpekcija že dlje časa sooča z velikim številom prijav, zahtev in drugih vlog pravnih in fizičnih oseb, kakor tudi odprtih inšpekcijskih zadev in nerealiziranih izvršilnih postopkov je Inšpektorat RS za promet, energetiko in prostor pristopil k reorganizaciji dela gradbene inšpekcije. Zaradi reorganizacije dela so bile določene in dne 20. 5. 2013 sprejete Prioritete

za razvrščanje (prioritete za obravnavanje prijav, prioritete za nadaljevanje začetih inšpekcijskih postopkov in prioritete v izvršilnih postopkih). Gradbeni inšpektorji pri inšpekcijskih postopkih in pri opravljanju upravnih izvršb po določilih veljavne zakonodaje upoštevajo predvsem javno korist in javni interes. Namen interne metodologije razvrščanja in določanja prioritet je zagotavljanje učinkovitejšega delovanja gradbene inšpekcije pri izvajanju njene prvenstvene naloge, to je zagotavljanje spoštovanja zakonov in podzakonskih predpisov na področju prostora in sicer poenoteno glede na pomembnost po celi Sloveniji, brez morebitnih zunanjih vplivov in pritiskov na inšpekcijske postopke.

Dne 20. 5. 2013 so bile sprejete Usmeritve gradbenim inšpektorjem za izvajanje izvršb po drugi osebi. Te Usmeritve gradbenim inšpektorjem za izvajanje izvršb po drugi osebi določajo vrstni red izvedbe izvršilnih postopkov na področju dela gradbenih inšpektorjev Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije ter kratka pojasnila in usmeritve pred samo izvedbo upravne izvršbe, med potekom upravne izvršbe inšpekcijskih odločb po drugi osebi in postopanje po že opravljeni upravni izvršbi.

Pri vodenju inšpekcijskih postopkov so se upoštevali naslednji parametri: faznost gradnje, vrsta kršitve (nelegalna gradnja, neskladna gradnja, ...), zahtevnost objekta (zahtevni objekt, manj zahtevni objekt, nezahtevni objekt, enostavni objekt), vrsto objekta (javni objekti kot so šole, bolnišnice, vrtci..., industrijski objekt, večstanovanjski objekt, stanovanjski objekt, inženirski objekt,...), nevarnost (nevarni javni objekt, ogrožanje javnih površin, objekt v privatni lasti) ter ostale karakteristike (gradnja za trg, objekt z vplivi na okolje, gradnja na zaščiteneh območjih,...).

Gradbeni inšpektorji so izvršljive inšpekcijske odločbe izvrševali na podlagi vrstnega reda, ki ga določajo sprejete prioritete za razvrščanje izvršilnih postopkov. Prioritete pri razvrščanju upoštevajo zlasti stopnjo javnega interesa za izvršitev odločbe z upoštevanjem naslednjih kriterijev:

- pravno stanje (pravnomočnost, izvršljivost) izdanih upravnih aktov, na podlagi katerih se opravlja izvršba,
- fizične karakteristike objekta – zahtevnost objekta po Uredbi o razvrščanju objektov glede na zahtevnost gradnje (zahtevni, manj zahtevni, nezahtevni, enostavni objekt),
- vpliv objekta na ljudi in okolje (objekt za katerega je s predpisi o varstvu okolja določeno, da je zanj presoja vplivov na okolje obvezna ter objekt za katerega s predpisi o varstvu okolja ni obvezna presoja vplivov na okolje, z onesnaževanjem in obremenjevanjem pa vpliva na kvaliteto bivanja v določenem okolju),
- kršitve glede na lego objekta v prostoru (nacionalni/narodni park, regijski park, krajinski park, Natura 2000, naravne vrednote in spomeniki, ekološko pomembna območja in posebna varstvena območja, naravni rezervat, zaščiteno mestno jedro in spomeniško zaščiteni objekti, vodovarstveno območje, vodno zemljišče, zemljišča s podzemnimi vodami, priobalni pasovi, gozdno zemljišče, prvo kmetijsko zemljišče, naravna zdravilna sredstva, varovalni pas posameznih objektov gospodarske javne infrastrukture, zemljišča, na katerih je območje izključne rabe letališča, vzletišča oz. infrastrukturnega objekta navigacijskih služb zračnega prometa ter zemljišča, nad katerimi je na podlagi predpisov, ki urejajo letalstvo, določeno območje nadzorovane rabe in območje omejene rabe, območja s področje obrambe in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami ter drugi varovani pasovi ali katera druga zaščitena območja, ki so razvidna iz PUP),
- objekti v javni rabi,
- objekti, v katerih se opravlja dejavnost,
- možnost legalizacije objekta.

Pri izvršilnih postopkih so imele prednost tiste zadeve, pri katerih so upravni akti pravnomočni.

Z notranjo ureditvijo razvrščanja prijav/zadev po pomembnosti, želi inšpektorat zagotoviti učinkovito izvajanje nalog, ki jih je po zakonu dolžan zagotavljati, ob tem pa varovati javni interes, ki zahteva izvajanje nujnih ukrepov ter v prvi vrsti obravnavo težjih nepravilnosti. Ocenjujemo, da s takšnim delom inšpektorat zagotavlja ne le bolj učinkovito represivno politiko, ampak tudi preventivno politiko, kajti s tem naj bi se preprečevalo ne le nadaljevanje kršitev s strani večjih kršiteljev, ampak naj bi se zagotavljala tudi večja varnost.

Prioritete za razvrščanje prijav, inšpekcijskih postopkov in izvršilnih postopkov glede na pomembnost kršitve in določanje stopnje pomembnosti obravnave ter posledično vrstni red reševanja prijav, vodenja inšpekcijskih postopkov ter izvedbe izvršbe (v nadaljevanju Prioritete za razvrščanje), v skladu z enajsto točko 1. odstavka 6. člena ZDIJZ se štejejo kot izjema od prostega dostopa do informacij javnega značaja. Metodologija obravnavanja prijav in razvrščanje izvršilnih postopkov se nanaša na notranje poslovanje organov. Z razkritjem Prioritet za razvrščanje bi Inšpektorat utrpel resne in vsebinske motnje pri delovanju organa, ki bi bile večje kot pravica javnosti, da se seznanijo s Prioritetami za razvrščanje, kar je z instančnimi odločbami že potrdila tudi Informacijska pooblaščenka v treh primerih (zahteva novinarjev in zahteva inšpekcijskega zavezanca).

Poudarek dela gradbenih inšpektorjev je bil tudi na reševanju starih zadev z namenom zmanjšanja števila aktivnih spisov.

V letu 2013 je gradbena inšpekcija intenzivno sodelovala z Ministrstvom za infrastrukturo in prostor pri pripravi nove zakonodaje na področju graditve objektov in urejanja prostora. Tako je sodelovala pri oblikovanju novih sistemskih rešitev zakona o graditvi objektov na področju inšpekcijskega ukrepanja, poleg tega pa je intenzivno sodelovala pri pripravi oziroma oblikovanju systemske rešitve v zvezi s problematiko nedovoljenih gradenj v Sloveniji.

Gradbeni inšpektorji so v letu 2013 pri nadzoru sodelovali v skupnih akcijah Regijske koordinacije inšpekcij, z lokalnimi skupnostmi oziroma občinskimi in medobčinskimi inšpektorji, drugimi inšpekcijskimi službami, s policijo, drugimi državnimi organi, itd.

Računsko sodišče Republike Slovenije je v letu 2013 izvedlo revizijo dela Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor, z namenom izreka mnenja o pravilnosti in učinkovitosti poslovanja Inšpektorata RS za promet, energetiko in prostor v letih 2011 in 2012. V sklopu revizije Pravilnost in učinkovitost poslovanja Inšpektorata or je Računsko sodišče prejelo vsa pojasnila in dokumentacijo vezano na delo gradbene inšpekcije. Mnenje Računskega sodišča pričakujemo v prvi polovici leta 2014.

Inšpektorat je 1. 2. 2013 prešel na novi informacijski sistem INSPIS, s čimer so bile povezane dodatne aktivnosti gradbenih inšpektorjev za njegovo čim bolj optimalno delovanje. Pred tem je bil iz starega informacijskega sistema SPIS 4 izveden prenos podatkov, kar pomeni, da bi lahko pri nekaterih poročanih številkah prišlo do odstopanj (maj prikazanih dejanj) od dejansko izvedenih dejanjih v poročevalnem obdobju od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013.

V povezavi s sprejetjem Zakona o davku na nepremičnine (ZDavNepr, Uradni list RS, št. 101/13) je bilo gradbenim inšpektorjem dodeljeno dodatno delo, ki v načrtu dela za leto 2013 ni bilo predvideno. Tako so gradbeni inšpektorji v decembru leta 2013 v Prostorski informacijski sistem intenzivno vnašali 3.013 inšpekcijskih odločb vezanih na nelegalne gradnje, za katere Zakon o davku na nepremičnine določa višje obdavčitev, kot za legalno zgrajene objekte.

Z delovnega področja gradbene inšpekcije je bilo v letu 2013 državnim organom posredovanih 1.474 odgovorov, dopisov in pojasnil. S strani predstojnika organa je bilo poslanih 30 odgovorov Varuhu

človekovih pravic, 9 odgovorov Komisiji za preprečevanje korupcije, 2 odgovora na poslanski vprašanj in 45 odgovorov Upravni inšpekciji. Policiji je bilo poslanih 61 dopisov, odgovorov in pojasnil. V letu 2013 je bilo s področja dela Gradbene, geodetske in stanovanjske inšpekcije medijskim hišam oz. novinarjem posredovano 491 sklopov odgovorov na novinarska vprašanja.

8.2 PODROČJE GEODETSKE DEJAVNOSTI

8.2.1 Pristojnost in zakonodaja

Geodetska inšpekcija opravlja nadzorstvo nad izvajanjem zakonov in drugih predpisov s področja geodetske dejavnosti, izvajanjem geodetskih dejavnosti in izvajanjem geodetskih storitev. Temeljni zakon, ki opredeljuje pristojnosti geodetske inšpekcije, je Zakon o geodetski dejavnosti – ZGeoD-1 (Uradni list RS, št. 77/2010). Po tem zakonu geodetski inšpektor nadzoruje zlasti izpolnjevanje pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti za geodetsko podjetje, odgovornega geodeta in geodeta. V primeru ugotovljenih nepravilnosti po tem zakonu geodetski inšpektor poleg prekrškovnega postopka odredi prepoved opravljanja geodetske dejavnosti in izbris iz ustreznih imenikov.

Poleg tega zakona geodetska inšpekcija izvaja nadzor tudi nad drugimi zakoni s področja geodetske dejavnosti:

- Zakon o evidentiranju nepremičnin (ZEN, Uradni list RS, št. 47/06 in naslednji),
- Zakon o množičnem vrednotenju nepremičnin (ZMVN, Uradni list RS, št. 50/06 in naslednji),
- Zakon o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb – (ZDOIONUS, Uradni list RS, št. 25/2008),
- skupaj s številnimi podzakonskimi akti.

Osnovna naloga geodetskega inšpektorja je nadzor v zvezi z izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu z zakonom za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete. Pri opisanem gre predvsem za opravljanje nadzora nad:

- izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti, ki jo lahko opravlja fizična ali pravna oseba, ki ima v Poslovni register Slovenije vpisano geodetsko dejavnost in mora imeti zavarovano poslovno odgovornost ter na podlagi pogodbe o zaposlitvi zagotovljeno sodelovanje odgovornega geodeta,
- vpisom v imenik geodetskih podjetij,
- izpolnjevanjem pogojev za odgovorne geodete in
- izpolnjevanjem pogojev za geodete (geodetska izkaznica).

8.2.2 Inšpekcijski postopek

Geodetska inšpekcija je v letu 2013 prejela 59 prijav. Večina prijav se še vedno nanaša na opravljanje geodetskih storitev na terenu in njihove domnevne nepravilnosti, čeprav se vprašanje nestrinjanja z vzpostavitev katastrske meje v naravi rešuje v sodnem postopku določitve meje, kar pa je povezano za posameznika s precejšnjimi stroški. Za skladnost elaborata oz. dela s predpisi geodetske stroke je odgovoren odgovorni geodet, ki s svojim podpisom in identifikacijsko številko na izdelku potrjuje pravilnost le tega. V vseh obravnavanih primerih se preveri, ali ima geodetsko podjetje pridobljeno dovoljenje za izvajanje geodetskih storitev in ali je posamezne storitve, ki so podlaga za urejanje mej zemljišč in parcelacijo, opravljal geodet z ustrezno strokovno izobrazbo in z opravljenim posebnim strokovnim izpitom. V letu 2013 je geodetska inšpekcija uvedla postopek po uradni dolžnosti v 432

zadevah, od tega je bil uveden inšpekcijski postopek v 105 zadevah, prekrškovni postopek v 320 zadevah. Ostali postopki pa so se nanašali na delovanje geodetske inšpekcije. V letu 2013 je bilo rešenih 90 inšpekcijskih zadev. V letu 2013 je bilo v zvezi s postopki geodetske inšpekcije poslanih 67 dopisov, odgovorov in pojasnil strankam, prijaviteljem in drugim.

Geodetska inšpekcija prejme tudi posamezne prijave oz. pritožbe, ki se nanašajo na konkretne akte geodetskih uprav ali pa na "napake", ki so jih stranke zaznale v arhivskih podatkih geodetskih uprav. Za reševanje takih in podobnih prijav geodetska inšpekcija ni pristojna. Zoper izrečene inšpekcijske ukrepe lahko stranke v postopku vložijo pravna sredstva. V letu 2013 je geodetska inšpekcija prejela 7 pritožb zoper izdane akte in 1 odločitev drugostopnega organa, ki je pritožbo v celoti zavrnilo. Pogoste so prijave v zvezi z odstranitvijo oz. poškodovanjem mejnih znamenj. Povečalo se je tudi število prijav v zvezi z domnevno nepopolnimi ali nepravilnimi podatki v registru nepremičnin. Zakon o evidentiranju nepremičnin predpisuje obvezno evidentiranje stavb v kataster stavb in register nepremičnin. V primerih, ko Geodetska uprava RS (V nadaljevanju GURS) ugotovi, da stavba ni evidentirana v katastru stavb ali registru nepremičnin in zavezanec tega ne stori niti po opozorilu GURS, ta geodetski inšpekciji poda predlog za uvedbo postopka o prekršku. Ker je osnovna naloga geodetske inšpekcije nadzor nad izpolnjevanjem pogojev za opravljanje geodetske dejavnosti v skladu z Zakonom o geodetski dejavnosti za geodetska podjetja, odgovorne geodete in geodete, bo geodetska inšpekcija v letu 2014 povečala obseg nadzora nad podjetji, ki opravljajo geodetsko dejavnost.

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih geodetske inšpekcije v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 31.

Tabela 31: Število ukrepov v inšpekcijskem postopku

Geodetska inšpekcija	Število
Zapisnik: redni pregled	30
Zapisnik: izredni pregled	1
Zapisnik: kontrolni pregled	0
Zapisnik o zaslišanju (ustna obravnava)	1
Ostali zapisniki	0
Odločba	0
Opozorilo po ZIN (upravno)	0
Sklep: dovolitev izvršbe	0
Sklep: o denarni kazni	0
Znesek izrečenih denarnih kazni	0
Sklep: ustavitev postopka	7
Ostali sklepi	4

8.2.3 Prekrškovni postopek

Prekrškovni organi odločajo v postopkih za prekrške prekrškovnega organa oziroma t. im. hitrih postopkih, ki se začnejo po uradni dolžnosti ali z vložitvijo pisnega predloga oškodovanca, državnega tožilca ali državnega organa, nosilca javnih pooblastil ali samoupravne lokalne skupnosti. V primeru ugotovljene storitve prekrška se storilcu izreče globa, vendar pa lahko pooblaščen uradna oseba prekrškovnega organa namesto izreka sankcije kršitelja zgolj opozori. Geodetska inšpekcija v okviru prekrškovnega postopka relativno pogosto obravnava prijave v zvezi z odstranitvijo oz. poškodovanjem mejnih znamenj. Prijave običajno temeljijo na obtožbah mejaša in domnevnemu kršitelju mnogokrat ni mogoče dokazati storjenega prekrška. V primerih, ko je kršitelju dokazano, da je z odstranitvijo oz. poškodovanjem mejnikov bil storjen prekršek iz malomarnosti ali namerno, je izdana odločba o prekršku. V vseh primerih prejetih prijav je bil uveden postopek o prekršku.

V letu 2013 je bilo prejetih skupno 317 predlogov za uvedbo postopka o prekršku, predvsem zaradi neevidentiranja stavbe v kataster stavb in zaradi posredovanja nepravilnih ali nepopolnih podatkov o posamezni delov stavb v registru nepremičnin. Uvedenih je bilo 320 prekrškovnih postopkov ter rešenih 310 prekrškovnih postopkov. Izdanih je bilo 128 odločb o prekršku in 118 opozoril. V zadnjem času opažamo, da se kršitelji po prejemu obvestila o uvedbi postopka o prekršku ustrezno odzovejo in uredijo vse potrebno za vpis stavbe v kataster stavb. V prekrškovnih postopkih geodetska inšpekcija ni prejela nobene odločitve o zahtevi za sodno varstvo. Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih geodetske inšpekcije v okviru prekrškovnih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 32.

Tabela 32: Število ukrepov v prekrškovnih postopkih

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl OPOMIN	št. ZSV	št. predlogov uklonilni zapor
320	118	0	74	58	2	5

Tabela 33: Višina terjatev v prekrškovnem postopku

	Znesek
Nastanek terjatve	4.088,39 EUR
Plačilo terjatve	1.905,31 EUR
Polovični znesek plačanih glob	855,13 EUR

8.3 PODROČJE STANOVANJ

8.3.1 Pristojnost in zakonodaja

Pristojnost stanovanjske inšpekcije in pooblastila za izvajanje inšpekcijskega nadzora določajo Stanovanjski zakon (SZ-1, Uradni list RS, št. 69/03 in naslednji) in Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (ZVKSES, Uradni list RS, št. 18/04) ter podzakonski predpisi, izdani na podlagi teh zakonov.

Stanovanjski zakon

Stanovanjski zakon določa, da inšpekcijski nadzor nad uresničevanjem javnega interesa na stanovanjskem področju opravljajo inšpektorji stanovanjske inšpekcije. Pristojnosti stanovanjskega inšpektorja so predvsem v naslednjem:

- v ukrepih, ki zagotavljajo vzdrževanje skupnih delov večstanovanjskih stavb v etažni lastnini v skladu z normativi za vzdrževanje,
- v določitvi začasnega upravnika,
- v ukrepih zoper posameznega etažnega lastnika, da vzdržuje stanovanje tako, da se odvrne škoda, ki bi nastala drugim posameznim delom ali da se najemniku omogoči normalna uporaba stanovanja,
- v prepovedi opravljanja dejavnosti v delu stanovanja, če niso izpolnjeni pogoji določeni v zakonu ter,
- da etažnemu lastniku, ki vgradi napravo na skupne dele večstanovanjske hiše brez potrebnega soglasja ostalih etažnih lastnikov, naloži njegovo pridobitev, oziroma odstranitev naprave in sanacijo povzročene škode, če soglasje ni pridobljeno.

Zakon o varstvu kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb (ZVKSES)

Zakon je stopil v veljavo 1. avgusta 2004. Namen zakona je zavarovanje kupcev stanovanj in enostanovanjskih stavb pred finančno nesposobnostjo investitorjev, ko ti še pred končanjem gradnje pričnejo s prodajo, pri čemer se kupci zavežejo del kupnine plačati pred izročitvijo predmeta prodaje. Nadzor nad tem ali prodajalci pri prodaji stanovanjskih stavb in stanovanj potrošnikom ravnajo v skladu z določbami o prodaji, ki so urejene v drugem poglavju zakona, opravljajo stanovanjski inšpektorji. Če prodajalec sklepa prodajne pogodbe, oziroma oglašuje prodajo v nasprotju z določbami tega zakona, mu stanovanjski inšpektor glede na vsebino kršitve prepove sklepanje prodajnih pogodb oziroma oglaševanje ali odredi ukrepe za odpravo nepravilnosti. Kadar inšpektor oceni, da je zaradi načina in obsega kršitve to potrebno za zaščito kupcev, svojo odločbo tudi javno objavi.

8.3.2 Inšpekcijski postopek

Stanovanjski inšpektorji so v letu 2013 prejeli 465 prijav ter uvedli postopek po uradni dolžnosti v 775 zadevah, od tega je bil uveden inšpekcijski postopek v 633 zadevah, prekrškovni postopek v 133 zadevah. Ostali postopki pa so se nanašali na delovanje stanovanjske inšpekcije. V letu 2013 je bilo rešenih 586 inšpekcijskih zadev. V letu 2013 je bilo v zvezi s postopki stanovanjske inšpekcije poslanih 708 dopisov, odgovorov in pojasnil strankam, prijaviteljem in drugim.

Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih stanovanjske inšpekcije v okviru inšpekcijskih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 34.

Tabela 34: Število ukrepov v inšpekcijskem postopku

Stanovanjska inšpekcija	Število
Zapisnik: redni pregled	24
Zapisnik: izredni pregled	180
Zapisnik: kontrolni pregled	20
Zapisnik o zaslišanju	0
Ostali zapisniki	3
Odločba	112
Opozorilo po ZIN (upravno)	1
Sklep: dovolitev izvršbe	15
Sklep: o denarni kazni	11
Znesek izrečenih denarnih kazni	2.200,00 EUR
Sklep: ustavitev postopka	87
Ostali sklepi	28

Večina ureditvenih odločb se tudi v tem letu nanaša na vzdrževanje skupnih delov in popravilo napak v posameznem delu. V postopkih v zvezi z ZVKSES je bila izdana ena odločba. Večina prijav se je nanašalo na problematiko reševanja reklamacijskih zahtevkov in opustitev izročitve v zakonu določene dokumentacije (npr. bančna garancija, uporabno dovoljenje ipd.) kupcu. Za reševanje teh vprašanj so pristojna le sodišča. V letu 2013 je stanovanjska inšpekcija prejela 26 pritožb zoper izdane akte in 7 odločitev drugostopnega organa vezanih na vložena pravna sredstva. V letu 2013 je bila 1 odločba delno odpravljena (14,29%), 3 odločbe v celoti odpravljene (42,86%) in v 3 primerih je bila pritožba v celoti zavrnjena (42,86%). V izvršilnih postopkih, ki se vodijo samostojno po uradni dolžnosti, je bilo izdanih 15 sklepov o dovolitvi izvršbe. Vse izvršbe za nederne obveznosti so se opravljale s prisilitvijo v 11 zadevah. V letu 2013 je bilo načrtovanih 140 pregledov objektov oz. posameznih delov in 40 pregledov v zvezi s poslovanjem upravnikov ter načrtovali 80 ureditvenih odločb. Načrtovani cilji so bili realizirani.

8.3.3 Prekrškovni postopek

Po ZP-1 so stanovanjski inšpektorji tudi prekrškovni organi, ki vodijo postopke po uradni dolžnosti v t. im. hitrem postopku. V letu 2013 je bil prejet 1 predlog za uvedbo postopka o prekršku, uvedenih je bilo 133 prekrškovnih postopkov ter rešenih 124 prekrškovnih zadev. V prekrškovnih postopkih stanovanjska inšpekcija ni prejela nobene odločitve o zahtevi za sodno varstvo. Natančnejše stanje s podatki o dejanjih in ukrepih stanovanjske inšpekcije v okviru prekrškovnih postopkov v letu 2013 je razvidno iz Tabele 35.

Tabela 35: Število ukrepov v prekrškovnih postopkih

št. postopkov	št. opozoril	št. PN	št. odl. GLOBA	št. odl OPOMIN	št. ZSV	št. predlogov uklonilni zapor
133	7	1	6	14	3	0

Tabela 36: Višina terjatve v prekrškovnih postopkih

	Znesek
Nastanek terjatve	18.100,00 EUR
Plačilo terjatve	6.550,00 EUR
Polovični znesek plačanih glob	3.550,00 EUR

Zaradi suma storitve prekrška je bilo uvedenih 133 prekrškovnih postopkov. Najpogostejše domnevne kršitve etažnih lastnikov na podlagi prijav so bile: izvedbena dela v posameznem delu brez potrebnega soglasja ostalih etažnih lastnikov, sklenitev najemnega razmerja brez pisne najemne pogodbe. Zoper upravnike so se prijave nanašale na kršitve v zvezi s: sklicevanjem zbora etažnih lastnikov in sestavo zapisnika, predajo poslov novemu upravniku, porabo sredstev rezervnega sklada, onemogočanje vpogleda v pogodbe sklenjene s tretjimi osebami, opustitev zbiranja ponudb pri sklepanju poslov s tretjimi osebami in sestavo letnega poročila ter poročanjem etažnim lastnikom.

V letu 2013 so bili načrtovani usmerjeni pregledi dela upravnikov po SZ-1 glede njihovih zakonskih obveznosti do etažnih lastnikov, ki se nanašajo na sklic in izvedbo zbora etažnih lastnikov za preteklo leto. V zvezi s to aktivnostjo je bilo opravljenih 18 pregledov pri naključno izbranih upravnikih v Sloveniji. Ugotovljena je bila ena kršitev in kršiteljema izdana odločba o prekršku. V zvezi z ZVKSES sta bila v okviru načrtovanih akcij opravljena dva pregleda pri prodajalcih stanovanj. Izdana je bila ena ureditvena odločba o prepovedi nadaljnje prodaje stanovanj.

8.3.4 Ostale aktivnosti in naloge

Stanovanjski inšpektorji so bili v letu 2013 imenovani v posebno projektno skupino, ki je pripravila osnutek sprememb in dopolnitev SZ-1. Poglavitno delo v tej skupini se je nanašalo na pripravo vsebinskih sprememb s področja vodenja in upravljanja rezervnega sklada etažnih lastnikov. Poleg tega so bile predlagane spremembe SZ-1, katerih cilj je, da se v zakonu uveljavi pravica stanovanjskega inšpektorja, kot prekrškovnega organa, da odloča v razponu predpisane globe, v jasnejši opredelitvi posameznih prekrškov in izenačenje etažnih lastnikov in najemnikov v prekrškovnem postopku, ko gre za vsebinsko enake kršitve SZ-1.